

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Οκτωβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5361

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 2545

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του στρατηγικού σχεδίου της κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (Α' 61), όπως κάθε φορά ισχύει και ειδικότερα την παρ. 9 του άρθρου 63.

2. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133) και ειδικότερα το άρθρο 13.

3. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα, (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.

5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των

στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και ειδικότερα τα άρθρα 2, 9, 71, 73(2), 86(1) και 150.

6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και ειδικότερα το άρθρο 42(3) αυτού.

7. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022.

8. Το π.δ. 97/2017 (Α' 138) σχετικά με τον Οργανισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

9. Το π.δ. 56/2021 «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργών» (Α' 142).

10. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).

11. Το π.δ. 8/2022 «Διορισμός Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 19).

12. Τον ν. 2690/1999 (Α' 45) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.

13. Την υπ' αρ. 24944/20-09-2016 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2020» (Β' 3066).

14. Την υπ' αρ. 6309/09-09-2021 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τρο-

φίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Γεώργιο Στύλιο» (Β' 4190).

15. Την υπ' αρ. 4760/23-06-2021 απόφαση «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 483).

16. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) και ειδικότερα το σημείο 8.2.16 «Μέτρο 19 - Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΚ- Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)».

17. Την υπ' αρ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.

18. Το γεγονός ότι από την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, καλεί:

Τους φορείς που εμπíπτουν στην κατηγορία των δυνητικών Δικαιούχων, όπως αυτοί περιγράφονται στην παρ. 4 της παρούσας πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων, προκειμένου να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ), σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις, που αναλύονται παρακάτω στο κείμενο της παρούσας Πρόσκλησης.

1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2023 - 2027

1.1 Τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

Η οικονομική κρίση που έπληξε την χώρα μας από το 2010, εκτός από την έντονη μείωση του ΑΕΠ, επηρέασε άμεσα τις 13 Περιφέρειες της χώρας μας σχεδόν σε όλους τομείς της οικονομίας ενώ παράλληλα συνέβαλε αρνητικά στην αύξηση των διαχρονικών κοινωνικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων. Παράλληλα, κατά την περίοδο αυτή οι Περιφέρειες παρουσίασαν έντονες ασυνέχειες και ανισοροπίες στον τρόπο που αναπτύχθηκαν με αποτέλεσμα την όξυνση των ενδο- περιφερειακών και δια-περιφερειακών ανισοτήτων.

Ταυτόχρονα, η ανισομερής κατανομή του πληθυσμού που παρατηρείται διαχρονικά στη χώρα μας, κυρίως λόγω του ανάγλυφου και της οργάνωση του οικιστικού δικτύου, αποτελεί σημαντική παράμετρο στις ενδο-περιφερειακές και δια-περιφερειακές ανισότητες. Το ορεινό και νησιωτικό ανάγλυφο που καταλαμβάνει περίπου το 75% των εδαφών της χώρας συμβάλλει στην αραιοκατοίκηση και φυσική απομόνωση με αποτέλεσμα το ¼ του πληθυσμού να ζει σε περιοχές που είναι 60' μακριά από αστικά κέντρα άνω των 50.000 κατοίκων, ενώ σχεδόν 1 εκ. άνθρωποι, χρειάζονται τουλάχιστον 90' για την πρόσβαση στην κοντινότερη πόλη και στις δημόσιες κοινωνικές υπηρεσίες. Παράλληλα, το ½ του πληθυσμού συγκεντρώνεται σε περιορισμένο αριθμό αστικών κέντρων με πληθυσμό άνω των 50.000 κατοίκων, και κατά κύριο λόγο σε μία από τις δύο μητροπολιτικές περιοχές, της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Οι πόλεις μεσαίου και μικρού μεγέθους θα συνεχίσουν πιθανότατα να χάνουν

πληθυσμό λόγω γήρανσης και μεγαλύτερων αστικών συγκεντρώσεων στις επόμενες πέντε δεκαετίες, παρά τα εισερχόμενα κύματα διεθνούς μετανάστευσης. Το έλλειμα σημαντικών πληθυσμιακών συγκεντρώσεων εμποδίζει την ανάπτυξη πολλαπλών κέντρων δυναμικών και διαφοροποιημένων οικονομιών, καθώς και μεγαλύτερο εύρος δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών. Αντιθέτως, περιοχές με ακόμη πιο περιορισμένη προσβασιμότητα - όπως πολλά νησιά της Ελλάδας - αντιμετωπίζουν υψηλότερο μεταφορικό κόστος και εποχική διακύμανση των μεταφορών και κατ' επέκταση των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Σε πολλούς από τους 11 δείκτες 'ευζωίας' του ΟΟΣΑ παρουσιάζονται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των Περιφερειών, όπως το επίπεδο εκπαίδευσης, το κατά κεφαλήν ΑΕΠ και η 'αίσθηση' παροχής κοινωνικής υποστήριξης, κυρίως στις ορεινές και νησιωτικές περιοχές.

Οι πολιτικές ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης, αλλά και ειδικότερα της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στην άμβλυση των ανισοτήτων που έχουν το χαρακτηριστικό της γεωγραφικής διασποράς γιατί συμβάλουν στοχευμένα στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων μέσω της χρήσης των κατάλληλων αναπτυξιακών εργαλείων που είναι διαθέσιμα. Οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης έχουν ως βασικό χαρακτηριστικό τον' εκ των κάτω προς τα επάνω' σχεδιασμό, δημιουργώντας έτσι τις προϋποθέσεις για μία στενή, συνεχή και πολυεπίπεδη συνεργασία μεταξύ πολλών και ισχυρών συντελεστών σε τοπικό επίπεδο, όπως αιρετοί, τοπική διοίκηση, εκπρόσωποι επιχειρήσεων και της κοινωνίας των πολιτών. Οι πολιτικές αυτές θα πρέπει να στοχεύουν κατά βάση στην κοινή διαχείριση φυσικών πόρων, στην ενίσχυση των οικονομικών διασυνδέσεων, στην δημιουργία δικτύων σε διάφορα επίπεδα, στην ανάπτυξη κοινών υποδομών και στην προαγωγή καινοτόμων, έξυπνων και πράσινων πολιτικών.

Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής ένωσης στηρίζουν την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και την τοπική ανάπτυξη με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων μέσω και του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 δυνάμει των άρθρων 30 έως 34, σύμφωνα με τα οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εντάξουν και να υλοποιήσουν τέτοιου είδους πολιτικές για το σύνολο των ευρωπαϊκών ταμείων που διαχειρίζονται. Παράλληλα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2020/2220 και 2021/2115 αλλά και ειδικότερα τα άρθρα 4 και 77 αντίστοιχα δίδεται η δυνατότητα εκπόνησης και υλοποίησης τοπικών στρατηγικών LEADER.

1.2 Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ)

Το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στον σχετικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115, αναπτύσσεται στο πλαίσιο των 9 ειδικών στόχων που περιγράφονται στο άρθρο 6 αυτού. Η πολιτική της τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων αποτελεί ένα βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων όπως αυτοί περιγράφονται στην ανάλυση αναγκών που αφορούν στον ειδικό στόχο 8:

Πρώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της βιοοικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας.

Η υστέρηση της ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών αποτελεί κοινό γνώρισμα στο σύνολο της Ε.Ε. με διαφορετικό βαθμό έντασης των διαφορών του επιπέδου ανάπτυξης μεταξύ αστικών περιοχών και αγροτικών περιοχών. Για αρκετές αγροτικές περιοχές της Ε.Ε. η υστέρηση στους ρυθμούς ανάπτυξης συνοδεύεται από δημογραφική γήρανση που επιτείνεται από την διαρροή των νέων προς τις αστικές περιοχές λόγω απουσίας ευκαιριών απασχόλησης, φτώχειας, δυσκολία πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης κ.λπ.

Η εικόνα των αγροτικών περιοχών αποτυπώνεται εύλογα στις σχετικές συστάσεις της Επιτροπής προς τα Κράτη Μέλη για το περιεχόμενο των Στρατηγικών Σχεδίων.

Η εξέταση πολλών και διακριτών παραμέτρων (διάρθρωση της οικονομίας, απασχόληση, ανεργία, δημογραφική σύνθεση, επίπεδο εκπαίδευσης, φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός, πρόσβασιμότητα, ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων, χρήση διαδικτύου, θέματα διακυβέρνησης) οδήγησε στον προσδιορισμό πληθώρας αναγκών (22 ανάγκες που είναι και ο μεγαλύτερος αριθμός αναγκών σε επίπεδο Ειδικού Στόχου) που ετέθησαν προς ιεράρχηση στη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης στο πλαίσιο σύνταξης του ΣΣ ΚΑΠ.

Οι είκοσι δύο ανάγκες έχουν ομαδοποιηθεί σε έξι ομάδες με τον αριθμό αναγκών που συνθέτει κάθε ομάδα να διαφέρει σημαντικά κυμαινόμενη από οκτώ έως μία. Η πολιτική της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων παρέχει αποδεδειγμένα λύσεις στην κάλυψη των περισσότερων αναγκών με άμεσο ή με έμμεσο τρόπο και συμβάλει με ουσιαστικό τρόπο στην επίτευξη των στόχων του ΣΣ της ΚΑΠ.

Ομάδα αναγκών 8.5: Πρώθηση βιοοικονομίας και κυκλικής οικονομίας στις αγροτικές περιοχές Όπως αναδείχθηκε και εμπεριστατωμένα μέσω της ανάλυσης SWOT του ΕΣ8, υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες στην Ελλάδα για την ανάπτυξη μιας πλούσιας και επικερδούς οικονομικής δραστηριότητας, στη βάση της αξιοποίησης εναλλακτικών ανανεώσιμων πόρων μέσω της κυκλικής βιοοικονομίας. Τα τοπικά προγράμματα LEADER αλλά και η νέα πρωτοβουλία των Smart Villages μπορεί να συμβάλει θετικά και να παράσχει λύσεις για την επίτευξη μέρους των στόχων της εν λόγω ομάδας αναγκών.

Ομάδα αναγκών 8.6: Αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού

Τα υψηλότερα ποσοστά φτώχειας των αγροτικών περιοχών, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας νέων και γυναικών, η σχολική διαρροή (ιδιαίτερα ομάδων με συγκεκριμένα πολιτισμικά χαρακτηριστικά), το σημαντικό ποσοστό νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης, κατάρτισης, η μη ενσωμάτωση των αλλοδαπών εργαζόμενων (ιδιαίτερα των γεννηθέντων εκτός Ευρώπης) που απασχολούνται συνήθως με «άτυπες εργασιακές σχέσεις», συνθέτουν το πλέγμα των ζητημάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης στις αγροτικές περιοχές.

Μέχρι σήμερα στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 η έκτη προτεραιότητα για την Αγροτική Ανάπτυξη Π6: «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές» που είναι σχεδόν ομοειδής ως προς την στόχευση με τον όγδοο ειδικό στόχο εξυπηρετήθηκε μέσω της προσέγγισης LEADER, με έμφαση να δίνεται στην ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για την διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης των αγροτικών περιοχών και την δημιουργία/διατήρηση θέσεων απασχόλησης. Στις τοπικές στρατηγικές δεν περιλαμβάνονταν ως προτεραιότητες θέματα που σχετίζονται με την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού. Πλέον αποτελεί επιτακτική ανάγκη η μετάβαση μέσω των Τοπικών Στρατηγικών σε ένα μίγμα πολιτικής που θα περιλαμβάνει παρεμβάσεις που σχετίζονται με την παροχή κατάρτισης, δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης, στοχευμένες δράσεις για ευάλωτες ομάδες.

Η παράμετρος αυτή αποτυπώνεται και σε σειρά αναγκών που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από το Στρατηγικό Σχέδιο λόγω της φύσης των απαιτούμενων ενεργειών που στην πλειονότητά τους είναι κανονιστικού χαρακτήρα και σχετίζονται κυρίως με την ανάγκη ενσωμάτωσης των νέων προτεραιοτήτων της ΚΓΠ στα τοπικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένης και της «διακυβέρνησης» που αποτελεί ιδιαίτερο γνώρισμα της προσέγγισης LEADER.

Ομάδα αναγκών 8.1: Ενίσχυση και διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών

Τα βασικά διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της οικονομίας των αγροτικών περιοχών είναι το έλλειμμα παραγωγικότητας, η πολύ μεγάλη συμμετοχή του πρωτογενή τομέα σε όρους απασχόλησης και ακαθάριστης αξίας παραγωγής, η απουσία κλάδων υψηλής προστιθέμενης αξίας, η μείωση των επενδύσεων, η σημαντική ανάπτυξη του τουρισμού σαν κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα σε κάποιες αγροτικές περιοχές, η απίσχναση της μεταποίησης, το χαμηλό δυναμικό για την ανάπτυξη καινοτομίας.

Η δεκαετής οικονομική κρίση οδήγησε σε πολύ σημαντική υποχώρηση των επενδύσεων σε όλη την χώρα ενώ η επιτευχθείσα ισχυρή οικονομική ανάπτυξη που σημειώθηκε τα δύο τελευταία χρόνια διακόπηκε με την εκδήλωση της πανδημίας και τις συνεπαγόμενες οικονομικές επιπτώσεις. Η διαφοροποίηση της οικονομίας των αγροτικών περιοχών θα είναι μια μακρόχρονη διαδικασία που θα εξαρτηθεί από πληθώρα παραγόντων. Οι τοπικές στρατηγικές ανάπτυξης αποτελούν το βασικό εργαλείο της ΚΑΠ για την επίτευξη της στοχευμένης διαφοροποίησης της οικονομίας μέσω της πρώιμης της πολυλειτουργικότητας των αγροτικών νοικοκυριών.

Ομάδα αναγκών 8.3: Βελτίωση του επιπέδου των υποδομών και υπηρεσιών στις αγροτικές περιοχές Η διαφορά του επιπέδου πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες αλλά και των βασικών υποδομών μεταξύ των κατοίκων των αστικών και αγροτικών περιοχών που μπορεί να «κωδικοποιηθεί» ως ευημερία και ποιότητα ζωής, αποτελεί μια από τις αιτίες για την πληθυσμιακή αποδυνάμωση των αγροτικών περιοχών, με το πρόβλημα να καθίσταται εντονότερο για τους κατοίκους των αραιοκατοικημένων,

απομακρυσμένων και ορεινών περιοχών. Οι ελλείψεις σε υποδομές λειτουργούν αρνητικά αποτελώντας σοβαρό αντικίνητρο και για την προσέλκυση επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να επιτείνεται το πρόβλημα της μη δημιουργίας θέσεων εργασίας. Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας αλλά και η βελτίωση του επιπέδου παροχής βασικών υπηρεσιών μπορεί να αντιστρέψει το κλίμα αυτό και να κάνει τις αγροτικές περιοχές πιο ελκυστικές. Ειδικότερα η εφαρμογή των τοπικών στρατηγικών καθώς και η εφαρμογή πολιτικών Smart Village μπορεί να αποτελέσει το ευρύτερο πλαίσιο για την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών.

Ομάδα αναγκών 8.2: Συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές

Στις αγροτικές περιοχές αναδεικνύονται προβλήματα και ανάγκες που προκύπτουν λόγω της μειωμένης προσβασιμότητας αλλά και της παρατηρούμενης υστέρησης τους σε σχέση με τις αστικές περιοχές σε ότι αφορά την συνδεσιμότητα. Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό δείκτη DESI, η Ελλάδα από πλευράς συνδεσιμότητας συνεχίζει να εμφανίζει επιδόσεις χαμηλότερες του μέσου όρου της Ε.Ε., παρότι η χώρα συνεχίζει να σημειώνει πρόοδο. Η υστέρηση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ οφείλεται τόσο στην απουσία ευρυζωνικών υποδομών αλλά και στον ψηφιακό αναλφαβητισμό (λόγω της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού). Η υψηλή προτεραιότητα που δίνεται σε εθνικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο Ε.Ε. για την προώθηση της ψηφιακής μετάβασης αλλά και η προώθηση των στρατηγικών των Smart Villages μέσω της νέας ΚΑΠ αποτελούν σημαντικές ευκαιρίες για τον τομέα.

Ομάδα αναγκών 8.4: Βελτίωση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού

Στις αγροτικές περιοχές αναδεικνύονται προβλήματα και ανάγκες που προκύπτουν λόγω της μειωμένης προσβασιμότητας του τοπικού πληθυσμού σε βασικές υπηρεσίες. Η στοχευμένη εκπαίδευση και κατάρτιση των κατοίκων των αγροτικών περιοχών θα συμβάλει με θετικό τρόπο στην επίλυση του προβλήματος αυτού μέσω της ευρύτερης χρήσης των διαδικτυακών εργαλείων που είναι διαθέσιμα.

1.3 LEADER

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης αποτελεί μια ολοένα και σημαντικότερη συνιστώσα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Προωθεί την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της Ευρώπης, αντιμετωπίζοντας τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Το LEADER (Liaisons Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale - Δεσμοί μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου) αποτελεί μια καινοτόμο προσέγγιση στο πλαίσιο της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της Ε.Ε. Όπως υποδηλώνει το όνομά της, πρόκειται για μια μέθοδο δραστηριοποίησης και υλοποίησης της αγροτικής ανάπτυξης σε τοπικές αγροτικές κοινότητες και όχι για μια παγιωμένη σειρά μέτρων προς εφαρμογή. Η πείρα έχει δείξει ότι το Leader μπορεί να επιφέρει πραγματική διαφορά στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων στις αγροτικές περιοχές, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εξεύρεση

καινοτόμων απαντήσεων σε παλαιά και νέα προβλήματα του αγροτικού χώρου και να καταστεί ένα σημαντικό εργαλείο για την οικοδόμηση τοπικών ικανοτήτων και τον πειραματισμό νέων τρόπων αντιμετώπισης των αναγκών των αγροτικών κοινοτήτων. Οι βασικές αρχές στην εφαρμογή των προγραμμάτων LEADER είναι:

- η ανάπτυξη στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης εστιασμένες στην περιοχή,
- η εκ των κάτω προς τα επάνω χάραξη των στρατηγικών,
- οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) οι οποίες αποτελούν σύμπραξη του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα,
- οι ολοκληρωμένες και πολυτομεακές δράσεις,
- η δικτύωση,
- η συνεργασία,
- η καινοτομία.

Η πρώτη εφαρμογή των προγραμμάτων LEADER στη χώρα μας, καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έγινε το 1991 ως Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER, η οποία αποτέλεσε την αρχή μίας νέας προσέγγισης στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης. Μέσω της LEADER στηρίχθηκε η ολοκληρωμένη και πολυτομεακή ανάπτυξη, ενώ παράλληλα δόθηκε η ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες να σχεδιάσουν και να επιλέξουν οι ίδιες τον τρόπο και τη "διαδρομή" ανάπτυξής τους. Τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα της πρώτης πειραματικής εφαρμογής και η διαπίστωση ότι η Πρωτοβουλία συνέβαλε αντιστρόφως ανάλογα με τον προϋπολογισμό της, στην ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού, οδήγησαν σε ένα πιο συστηματικό και ολοκληρωμένο σχεδιασμό της, το LEADER II. Κατά την 2η Προγραμματική Περίοδο η πρωτοβουλία στόχευε στην περαιτέρω ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού για τον σχεδιασμό εκ των κάτω προς τα επάνω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Η συνέχιση της Πρωτοβουλίας κατά την 3η Προγραμματική Περίοδο, μέσω της ΚΠ LEADER+, η οποία κινήθηκε στη λογική και τη φιλοσοφία των προηγούμενων εφαρμογών, προσπάθησε να εισάγει αλλά και να ενδυναμώσει τους δεσμούς συνεργασίας κυρίως μεταξύ των τοπικών φορέων και κοινωνικών ομάδων προς αποτέλεσμα εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής. Μετά την εμπειρία τριών περιόδων προγραμματισμού, η πρωτοβουλία LEADER είχε φτάσει σε επίπεδο ωριμότητας ώστε να εφαρμοστεί στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013 εξυπηρετώντας βασικούς στόχους αυτού. Παράλληλα, για πρώτη φορά η πρωτοβουλία εφαρμόστηκε με επιτυχία και στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013. Κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, η προσέγγιση LEADER διατηρεί το βασικό στοιχείο της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης στο σχεδιασμό πολυτομεακών τοπικών στρατηγικών και παράλληλα δόθηκε η δυνατότητα της πολυταμειακής προσέγγισης (CLLD) καθώς και της διεύρυνσης των περιοχών εφαρμογής.

Κατά την προγραμματική περίοδο 2023-2027 το LEADER θα αποτελέσει για μια ακόμα φορά ένα βασικό εργαλείο ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών ως ξεχωριστή παρέμβαση του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής τουλάχιστον στο 5% των πόρων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτι-

κής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Η φιλοσοφία σχεδιασμού και εφαρμογής του διατηρούνται ανέπαφες με στόχο την επίτευξη συμπληρωματικότητας των τοπικών στρατηγικών με τις δράσεις των λοιπών ευρωπαϊκών ταμείων και τις σχετικές εθνικές και περιφερειακές πολιτικές ανάπτυξης. Δεδομένης όμως της διαφοροποίησης των αναγκών των αγροτικών περιοχών αλλά και των απρόβλεπτων γεγονότων και φαινομένων, όπως η πανδημία COV-19, οι πυρκαγιές και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, που έχουν δημιουργήσει αρνητικές περιπτώσεις στις περιοχές αυτές, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων και πρωτοβουλιών με κοινωνική και περιβαλλοντική διάσταση. Βασικά στοιχεία των τοπικών στρατηγικών σε αυτή την προγραμματική περίοδο είναι και υλοποίηση δράσεων σύμφωνα με τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας (Green Deal) και της Πράσινης Βίβλου για την αγροτική ανάπτυξη, η καινοτομία για την αντιμετώπιση των κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων, η προώθηση της κυκλικής οικονομίας και της βιοοικονομίας, η αξιοποίηση των ΤΠΕ και η ανάπτυξη των πολιτικών των «Εξυπνων Χωριών» (Smart Villages) για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση χρόνιων προβλημάτων μικρών υπο-περιοχών των περιοχών LEADER.

1.4 Προστιθέμενη αξία του LEADER

Η κύρια προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων LEADER είναι η βελτίωση του κοινωνικού κεφαλαίου σε μια τοπική περιοχή, η βελτίωση της διακυβέρνησης και η βελτίωση των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων της πολιτικής σε σύγκριση με άλλα αναπτυξιακά προγράμματα τα οποία δεν υλοποιούνται μέσω της «εκ των κάτω προς τα επάνω» πολιτικής.

Η πολιτική LEADER αποδεδειγμένα επιτυγχάνει τη βελτίωση του κοινωνικού κεφαλαίου μέσω:

- της δημιουργίας, της ενίσχυσης και της επέκτασης τοπικών δικτύων εντός και εκτός της ΟΤΔ,
- της ουσιαστικής συμμετοχής των τοπικών δρώντων στην υλοποίηση του τοπικού προγράμματος,
- της δημιουργίας τυπικών και άτυπων σχέσεων μεταξύ των μελών,
- της ανάπτυξης κοινών δράσεων,
- της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ της ΟΤΔ και του τοπικού πληθυσμού και
- της ενίσχυσης των κοινών αξιών και της τοπικής ταυτότητας.

Παράλληλα, συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στη βελτίωση στοιχείων της διακυβέρνησης μέσω:

- του συμμετοχικού και διαφανούς τρόπου λήψης αποφάσεων,
- την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού των ΟΤΔ,
- των προσφερόμενων υπηρεσιών ενημέρωσης και συμβουλών από την ΟΤΔ στον τοπικό πληθυσμό και στους δυνητικούς δικαιούχους,
- της διαχείρισης, παρακολούθησης και επικοινωνήσεως υλοποίησης του τοπικού προγράμματος και
- την συμβολή της ΟΤΔ στην προώθηση της καινοτομίας και της συνεργασίας αλλά και τη διαχείριση συγκρούσεων.

Τέλος, η πολιτική LEADER παρέχει βελτιωμένα αποτελέσματα και επιπτώσεις πολιτικής μέσω της καλύτερης

ποιότητας των έργων που υλοποιούνται. Τα έργα LEADER κατά βάσει λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους στην τοπική ανάπτυξη, χαρακτηρίζονται σε αρκετές περιπτώσεις ως καινοτόμα, ικανοποιούν τις τοπικές ανάγκες, σε κάποιες περιπτώσεις χαρακτηρίζονται ως συλλογικά έργα, έχουν καλύτερη βιωσιμότητα, ενισχύουν την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές και συμβάλουν με θετικό τρόπο σε πολύπλοκες στρατηγικές όπως η στρατηγικές για την κλιματική αλλαγή, την βιοποικιλότητα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και το Farm to Fork.

Η προστιθέμενη αξία των τοπικών προγραμμάτων LEADER θα αποτελέσει σημείο αξιολόγησης των τοπικών στρατηγικών. Η αξιολόγηση αυτή θα αποτελέσει ξεχωριστό τμήμα της ενδιάμεσης και της εκ των υστέρων αξιολόγησης του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ. Ως εκ τούτου απαιτείται η συγκέντρωση στοιχείων που αφορούν στις παραπάνω τρεις κατευθύνσεις κατά τα έτη 2026 και 2029. Ενδεικτικά στοιχεία που θα απαιτηθούν για την πραγματοποίηση της αξιολόγησης παρατίθενται στο Παράρτημα V.

2 Σκοπός της πρόσκλησης

Σκοπός της παρούσας πρόσκλησης είναι η επιλογή τοπικών προγραμμάτων LEADER, και ειδικότερα η επιλογή των Ομάδων Τοπικής Δράσης, των περιοχών εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων LEADER και των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης LEADER, στο πλαίσιο του ΣΣ της ΚΑΠ για την προγραμματική περίοδο 2023-2027. Η επιλογή των τοπικών προγραμμάτων θα γίνει βάσει των όρων της παρούσας πρόσκλησης, όπως αυτοί αναλύονται παρακάτω.

3 Αρμόδιος φορέας πρόσκλησης

Αρμόδιος φορέας για την διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας επιλογής των τοπικών προγραμμάτων LEADER είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ειδικότερα, η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ είναι αρμόδια για την έκδοση της παρούσας πρόσκλησης, την παραλαβή των υποψήφιων προτάσεων, την αξιολόγηση αυτών, την αποστολή οδηγιών για την αναμόρφωση αυτών και την έκδοση της σχετικής απόφασης έγκρισης συμπεριλαμβανομένων και των διαθέσιμων πόρων, ανά τοπική στρατηγική.

4 Ομάδες Τοπικής Δράσης και επιλέξιμες περιοχές

4.1 Ομάδες Τοπικής Δράσεις - Δικαιούχοι

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης μπορούν να συμμετέχουν εταιρικά σχήματα ως φορείς σχεδιασμού στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης LEADER βάση των οποίων θα προτείνεται και η σύσταση των Ομάδων Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) και της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) οι οποίες είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος.

Τα εταιρικά σχήματα/ΟΤΔ/ΕΔΠ, υφιστάμενα ή υπό σύσταση πρέπει να πληρούν τα κάτωθι:

- Συνιστούν νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου - ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους. Ως ενδεικτικοί εταίροι - μέτοχοι μπορούν να αναφερθούν: ΟΤΑ Α' βαθμού, Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, Επιστημονικοί Φορείς, Επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων.

- Δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.

- Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους να διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων/κοινοτικών κονδυλίων.

- Δεν τελούν σε πτώχευση και σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης/εκκαθάρισης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις τους που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

- Δεν αποτελούν εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του ν. 3414/2005.

- Η εταιρική σχέση να είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 ως προς τη δομή και τη σύνθεση της ή να προτείνουν Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ως επίπεδο λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση και εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων. Το επίπεδο λήψης αποφάσεων ή η ΕΔΠ πρέπει να αποτελείται από εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών/περιβαλλοντικών συμφερόντων, στην οποία ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου και να προτείνονται μέσω της «από κάτω προς τα επάνω» προσέγγισης ως προϊόν διαβούλευσης με τους αντιπροσωπευτικούς φορείς της περιοχής και τον τοπικό πληθυσμό. Στην σύνθεση του επιπέδου λήψης αποφάσεων/ΕΔΠ, με δεδομένη την βαρύτητα που αποδίδει η Κοινή Γεωργική Πολιτική σε θέματα καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού στις αγροτικές περιοχές, πρέπει να συμμετέχει τουλάχιστον ένας φορέας που εκ του καταστατικού του δραστηριοποιείται στους σχετικούς τομείς. Παράλληλα, προτείνεται η ενίσχυση της συμμετοχής των μελών της ΕΔΠ ως προς την εκπροσώπηση της με μέλη γυναίκες και νέους κάτω των 40 ετών. Ως εκ τούτου, απαιτείται στη σύνθεση της ΕΔΠ να συμμετέχει τουλάχιστον μία γυναίκα ή ένας νέος. Το επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να συμπίπτει με το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Φορέα, εφόσον αυτό καλύπτει την αναγκαία σύνθεση. Σε αντίθετη περίπτωση, ως επίπεδο λήψης απόφασης ορίζεται ειδική επιτροπή με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα η σύνθεσή της οποίας πρέπει να ικανοποιεί το ανωτέρω ποσοστό. Κάθε φορέας μπορεί να συμμετέχει στην ΕΔΠ με δικαίωμα μιας ψήφου. Όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στην ΕΔΠ στοχεύουν στην αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς.

- Η έδρα τους ή παράρτημα αυτής να βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.

4.2 Περιοχές παρέμβασης

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, οι οποίες πρέπει να είναι συνεκτικές από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προτείνονται από τις ΟΤΔ μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης και αποτελούν προϊόν διαβούλευσης με αντιπροσωπευτικούς φορείς της περιοχής αλλά και τον τοπικό πληθυσμό.

- Διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.

Ειδικότερα, η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων όσον αφορά στην Παρέμβαση Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του Σ.Σ. της Κ.Α.Π. μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων.

Οι εν λόγω περιοχές πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές/Δημοτικές Κοινότητες από τις οποίες εξαιρούνται οικισμοί με συνολικό μόνιμο πληθυσμό μεγαλύτερο των 15.000 κατοίκων. Ο εν λόγω περιορισμός δεν αφορά στα μικρά νησιά (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια). Στους εξαιρούμενους οικισμούς δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις στις εντός σχεδίου πόλης ή εντός ορίων οικισμού περιοχές. Σε ειδικές περιπτώσεις και κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης επιτρέπεται η υλοποίηση άυλων πράξεων ή πράξεων που αφορούν μόνο σε αγορά εξοπλισμού και δεν αφορούν σε κτηριακές υποδομές σε περιοχές εκτός της περιοχής παρέμβασης με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά παρέχουν οφέλη κυρίως στον πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης. Ο προσδιορισμός του μόνιμου πληθυσμού πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία της επικυρωμένης γενικής απογραφής πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (απόφαση 11247/28-12-2012 «Αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμού - κατοίκων 2011» Β' 3465). Η περιοχή εφαρμογής μπορεί να τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης του τοπικού προγράμματος μετά από σχετικό τεκμηριωμένο αίτημα.

Οι αναφερόμενες παραπάνω διοικητικές διαιρέσεις (Δήμοι, Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες) αφορούν σε αυτές που θεσπίστηκαν με βάση τη νέα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του Προγράμματος «Καλλικράτης» (βλ ν. 3852/2010, Α' 87) ή σε διοικητικές διαιρέσεις (όπως «Καποδιστριακοί» Δήμοι και Κοινότητες, Νομοί) οι οποίοι είχαν καθοριστεί με το Πρόγραμμα «Καποδιστριας» (βλ. ν. 2539/1997, Α' 224) και έχουν αντιστοιχηθεί στις νέες διοικητικές διαιρέσεις του «Καλλικράτη».

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της Παρέμβασης Π3-77-4.1 του Σ.Σ. της Κ.Α.Π. θα επιλεγούν κατά μέγιστο αριθμό 50 περιοχές εφαρμογής, οι οποίες συνολικά μπορούν να καλύπτουν έκταση ίση έως και το 100% των επιλέξιμων περιοχών παρέμβασης LEADER.

5 Αντικείμενο και οικονομικά στοιχεία πρόσκλησης - επιλεξιμότητα δαπανών

Η παρούσα πρόσκληση αφορά στην επιλογή:

- των περιοχών που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του Σ.Σ. της Κ.Α.Π.,

- των Ομάδων Τοπικής Δράσης και των εταιρικών σχημάτων όπου ανήκουν οι ΟΤΔ καθώς και των ΕΔΠ που θα σχεδιάσουν και θα εφαρμόσουν τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης στις περιοχές τους,

- των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που θα εφαρμοστούν στις περιοχές αυτές.

Με την παρούσα πρόσκληση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι φορείς να υποβάλουν τις προτάσεις τους τόσο στο πλαίσιο επιλογής της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, καθώς και του τοπικού εταιρικού σχήματος και της ΟΤΔ/ΕΔΠ, όσο και στο πλαίσιο επιλογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης δίνεται η δυνατότητα υποβολής πρότασης που αφορά μόνο στην ενίσχυση μέσω του Σ.Σ. της Κ.Α.Π. (Παρέμβαση Π3-77-4.1).

Κάθε φορέας μπορεί να υποβάλει έως μία πρόταση. Η υποβολή από έναν φορέα δύο προτάσεων που αφορούν σε διαφορετικές περιοχές είναι αποδεκτή υπό τον όρο ότι η μία εκ των προτάσεων κυμαίνεται μεταξύ 145.000-150.000 κάτοικων (μόνιμος πληθυσμός). Στις περιπτώσεις αυτές για την κάθε επιπλέον πρόταση πρέπει να προσδιορίζεται η διακρίσιμότητα ως προς την ΟΤΔ, την ΕΔΠ και τα γραφεία λειτουργίας της ΟΤΔ.

Οι εν λόγω προτάσεις θα κατατεθούν σε δύο στάδια (Φάκελος Α και Φάκελος Β) σύμφωνα και με την παράγραφο 7 της παρούσας πρόσκλησης.

Στην περίπτωση όπου δεν καλυφτεί ο απαιτούμενος αριθμός των περιοχών εφαρμογής, και με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν αδιάθετα ποσά στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ της ΚΑΠ δύναται να επαναληφθεί η διαδικασία της πρόσκλησης. Ωστόσο, η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ένταξης του συνόλου των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων, μέσω της παρούσας πρόσκλησης, απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι ένα έτος από την έγκριση του ΣΣ της ΚΑΠ, σύμφωνα και με την παρ. 3 του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Η Δημόσια Δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης
Παρέμβαση Π3-77-4.1 του ΣΣ της ΚΑΠ	200.000.000 €	36.147.059 €	236.147.059 €

Τα αναφερόμενα ποσά θεωρούνται ενδεικτικά και δύνανται να τροποποιηθούν κατά την εφαρμογή του ΣΣ της ΚΑΠ στο πλαίσιο αναθεωρήσεών τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Καν. (ΕΕ) 2021/2115.

Για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται στο 100%. Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με μορφή επιχορήγησης, δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/2220, το ύψος της οποίας υπολογίζεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτές εξειδικεύονται σε σχετικό θεσμικό πλαίσιο, και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 20.000€ ανά πρόταση. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης οι υποψήφιοι φορείς δεν μπορούν να λάβουν προκαταβολή για την προετοιμασία των φακέλων υποψηφιότητάς τους.

Οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο τις προετοιμασίας των τοπικών προγραμμάτων είναι επιλέξιμες εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία έγκρισης του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/2220, μέχρι και την ημερομηνία υποβολής του Φακέλου Β, με την προϋπόθεση ότι η υποβολή πραγματοποιείται εμπρόθεσμα. Η παρούσα στήριξη δεν καλύπτει δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2022 καθώς και δαπάνες οι οποίες δεν συνδέονται με άμεσο τρόπο με την προετοιμασία της τοπικής στρατηγικής. Οι Φάκελοι Α και Β ενέχουν θέση αιτήσεως στήριξης στο πλαίσιο προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος και η σχετική αίτηση πληρωμής θα υποβληθεί μετά και την υποβολή του Φακέλου Β σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του κάθε προτεινόμενου προγράμματος τοπικής ανάπτυξης είναι συνάρτηση του τοπικού πληθυσμού, της ορεινότητας της προτεινόμενης περιοχής, της βαθμολογίας που θα λάβει η πρόταση του

υποψήφιου φορέα, καθώς και της ρεαλιστικότητας της προτεινόμενης πρότασης και των προτεινόμενων υπο-παραεμβάσεων. Αναλυτικότερα, κάθε τοπικό πρόγραμμα θα λάβει το ποσό των 2.500.000€ το οποίο κρίνεται απαραίτητο ως ελάχιστο ποσό για την υλοποίηση ενός τοπικού προγράμματος. Επιπλέον του ποσού αυτού, κάθε τοπικό πρόγραμμα θα λάβει τα παρακάτω ποσά βάσει των στοιχείων αυτού:

Α. Προσαύξηση βάσει του μόνιμου πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης

A/A	Τοπικός Μόνιμος Πληθυσμός	Ποσό προσαύξησης σε Δημόσια Δαπάνη (€)
1	10.000 - 49.999	450.000
2	50.000 - 99.999	900.000
3	100.000 - 150.000	1.350.000

Β. Προσαύξηση βάσει του ποσοστού των ορεινών Τοπικών / Δημοτικών Κοινοτήτων της περιοχής παρέμβασης*

A/A	Ποσοστό αριθμού ορεινών Τοπικών/ Δημοτικών Κοινοτήτων	Ποσό προσαύξησης σε Δημόσια Δαπάνη (€)
1	0% - 33%	300.000
2	Άνω του 33% - 66%	600.000
3	Άνω του 66% - 100%	900.000

*ορεινές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268)

Γ. Προσαύξηση βάσει της τελικής βαθμολογίας της υποβληθείσας πρότασης

A/A	Βαθμολογία Πρότασης	Ποσό προσαύξησης σε Δημόσια Δαπάνη (€)
1	40 - 60	0
2	60,01 - 65	90.000
3	65,01 - 70	180.000
4	70,01 - 75	270.000
5	75,01 - 80	360.000
6	80,01 - 85	450.000
7	85,01 - 90	540.000
8	90,01 - 95	630.000
9	95,01 - 100	720.000

Τα ανωτέρω ποσά δύναται να τροποποιηθούν βάσει της διαθεσιμότητας των πόρων.

Κάθε υποψήφιος φορέας υποχρεούται να υπολογίσει τον μέγιστο προϋπολογισμό που μπορεί να λάβει βάσει των ανωτέρω στοιχείων ώστε να διαμορφώσει τον τελικό προϋπολογισμό της πρότασής του. Ο μέγιστος προϋπολογισμός θα υπολογιστεί προσθέτοντας στο αρχικό ποσό των 2.500.000€, την προσαύξηση βάσει του μόνιμου πληθυσμού που αντιστοιχεί στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, την προσαύξηση βάσει της ορεινότητας που αντιστοιχεί στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, το ποσό των 720.000€ που αντιστοιχεί στην μέγιστη βαθμολογία και επιπλέον 20% του εν λόγω αθροίσματος (ποσό που αντιστοιχεί στην μέγιστη προσαύξηση λόγω ρεαλιστικότητας της πρότασης).

Μέγιστος Υποβαλλόμενος Προϋπολογισμός = $(2.500.000 + \text{προσαύξηση λόγω πληθυσμού} + \text{προσαύξηση λόγω ορεινότητας} + 720.000) \times 1,20$

6 Αρμοδιότητες των Ομάδων Τοπικής Δράσης

Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του τοπικού προγράμματος βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου. Οι υποχρεώσεις της ΟΤΔ είναι κατ'ελάχιστον οι προβλεπόμενες σύμφωνα με το άρθρο 33 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα την παρ. 3 αυτού.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω αρμοδιότητες:

- Συγκρότηση και λειτουργία Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) για τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.

- Λειτουργία κατάλληλου υπηρεσιακού πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.

- Εφαρμογή του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος.

- Πραγματοποίηση ενεργειών ευρείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού, καθώς και προσκλή-

σεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους εν δυνάμει δικαιούχους.

- Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης στους υποψήφιους δικαιούχους για την προετοιμασία, την υλοποίηση και την λειτουργία των επενδυτικών τους σχεδίων.

- Σύνταξη και υποβολή των τεχνικών δελτίων πράξεων του τοπικού προγράμματος.

- Παρακολούθηση και εξασφάλιση της ορθής και κανονικής εκτέλεσης των ενταγμένων στο τοπικό πρόγραμμα πράξεων.

- Υποβολή στον αρμόδιο φορέα των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

- Ενημέρωση του αρμόδιου φορέα αναφορικά με αλλαγές, τροποποιήσεις που σχετίζονται με τους όρους και κανόνες λειτουργίας της εταιρείας, της ΟΤΔ και της ΕΔΠ.

- Τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά δικαιούχο, καθώς και πλήρους αρχείου με όλα τα έγγραφα τα οποία αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.

- Αποδοχή και διευκόλυνση των ελέγχων όλων των αρμοδίων οργάνων και συμμόρφωση στα αποτελέσματα αυτών.

- Τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στη δράση και τις αποφάσεις της που σχετίζονται με ενδιαφερόμενους (υποψήφιους, δικαιούχους, αναδόχους κ.λπ.).

- Συμμόρφωση ως προς τις τυχόν παρατηρήσεις και υποδείξεις από τις αρμόδιες αρχές.

- Εφαρμογή σε συνεχή βάση πρακτικών αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές που τίθενται και τις ιδιαιτερότητες του τοπικού προγράμματος. Παράλληλα, υποχρεούνται να τηρούν και να παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για την παρακολούθηση και αξιολόγηση ενώ όταν κληθούν οφείδουν να παρίστανται σε ημερίδες, συσκέψεις ή ομάδες που αφορούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση.

- Συμμετοχή στις δραστηριότητες του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου και παροχή πληροφοριών σχετικά με το τοπικό πρόγραμμα που διαχειρίζονται.

- Σύνταξη σχεδίου δράσης εμψύχωσης και αξιολόγησης τοπικής στρατηγικής.

- Σύνταξη και αποστολή των απολογιστικών εκθέσεων.

Οι ΟΤΔ υποχρεούνται να εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας πρόσκλησης καθώς και την εξειδίκευση αυτών βάσει του εθνικού θεσμικού πλαισίου. Στις περιπτώσεις παρέκκλισης ή παράβασης των σχετικών όρων οι αρμόδιες για την παρακολούθηση της υλοποίησης αυτών αρχές δύναται να επιβάλουν κυρώσεις στην εν λόγω ΟΤΔ. Ειδικότερα στις περιπτώσεις όπου η παρατυπία/παράβαση κρίνεται σημαντική οι εν λόγω αρχές μπορούν να επιβάλουν την ποινή της απένταξης.

Στις ΟΤΔ που θα επιλεγούν για την υλοποίηση τοπικών προγραμμάτων LEADER θα δοθούν επιπλέον αρμοδιότητες πέραν των ανωτέρω καθώς και των αρμοδιοτήτων που περιγράφονται στον σχετικό κανονισμό. Ειδικότερα, οι ΟΤΔ θα είναι οι αρμόδιοι φορείς για τη εξέταση των αιτημάτων στήριξης και των αιτημάτων πληρωμών των

δικαιούχων των τοπικών προγραμμάτων. Ως εκ τούτου, οι ΟΤΔ θα οριστούν ως Ενδιάμεσοι Φορείς.

7 Σύνταξη προτάσεων και περιεχόμενα

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης, υποχρεούνται να υποβάλουν Φάκελο Α και Φάκελο Β ώστε η υποψηφιότητα τους να είναι αποδεκτή.

Αναλυτικότερα, οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να υποβάλουν τον Φάκελο Α: Περιγραφή Φορέα, Περιοχής, SWOT Ανάλυση και Ιεράρχηση Αναγκών σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Ο Φάκελος Α αφορά στα κάτωθι:

1. Περιγραφή υποψήφιου φορέα

Εταιρική σχέση/Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων/στελεχιακή δομή/εγκαταστάσεις/εξοπλισμός/προηγούμενη εμπειρία του υποψήφιου φορέα/λοιπά στοιχεία υποψήφιου φορέα.

2. Περιγραφή περιοχής εφαρμογής

Σύντομη παρουσίαση περιοχής εφαρμογής/τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής.

3. Ανάλυση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης (SWOT ανάλυση).

Η SWOT ανάλυση θα πρέπει να παρουσιαστεί σε μορφή πίνακα. Ειδικότερα απαιτείται η παρουσίαση της SWOT ανάλυσης ανά θεματικό στόχο. Η ανάλυση και παρουσίαση των στοιχείων θα υποβληθεί με μορφή παραρτήματος.

4. Ανάλυση και ιεράρχηση αναγκών

Η ανάλυση και ιεράρχηση αναγκών θα γίνει βάσει σχετικής μεθοδολογίας.

5. Ανάλυση αποτελεσμάτων ενεργειών διαβούλευσης

Οι ενέργειες διαβούλευσης θα αφορούν στην επιλογή του εταιρικού σχήματος, της περιοχής παρέμβασης και της διαμόρφωσης της τοπικής στρατηγικής.

Για την SWOT ανάλυση, τον καθορισμό και την ιεράρχηση αναγκών απαιτείται η χρήση έγκυρης επιστημονικής μεθόδου. Στο Παράρτημα VI παρατίθεται σχετική μεθοδολογία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι υποψήφιοι φορείς. Σε περίπτωση όπου κάποιος φορέας επιλέξει διαφορετική μέθοδο από αυτήν του παραρτήματος απαιτείται η παρουσίαση αυτής σε παράρτημα της πρότασης που θα υποβάλει.

Ο Φάκελος Α, θα εξεταστεί ως προς την πληρότητά του σύμφωνα και με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι ΟΤΔ, οι οποίες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Φακέλου Α, είναι επιλέξιμες για την υποβολή του Φακέλου Β: Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης και Υπο-Παρεμβάσεις και Χρηματοδοτικό Πλάνο, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ.

Ο Φάκελος Β αφορά στα κάτωθι:

1. Στόχοι και στρατηγική του τοπικού προγράμματος

2. Διαμόρφωση υπο-παρεμβάσεων τοπικού προγράμματος

3. Χρηματοδοτικό πλάνο.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση αναντιστοιχίας μεταξύ των αναφερομένων στοιχείων στους Φακέλους Α και Β και επίσημων πηγών λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των επίσημων πηγών.

8 Ανάλυση υπο-παρεμβάσεων

Οι υπο-παρεμβάσεις οι οποίες είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο υλοποίησης των τοπικών προγραμμάτων απο-

τυπώνονται στο παράρτημα ΙΙ παρ. 2 της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειώνουμε ότι στο πλαίσιο της παρέμβασης LEADER δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις που αφορούν στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, σε μεγάλες υποδομές ευρυζωνικότητας, έργων προστασίας από πλημμύρες και έργων προστασίας παραλιακών περιοχών.

9 Διαδικασία υποβολής πρότασης

9.1 Ενημέρωση ενδιαφερόμενων - Διευκρινίσεις

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης, υποχρεούνται να υποβάλουν Φάκελο Α και Φάκελο Β ώστε η υποψηφιότητα τους να είναι αποδεκτή.

Αναλυτικότερα, οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να υποβάλουν τον Φάκελο Α: Περιγραφή Φορέα, Περιοχής Παρέμβασης, SWOT Ανάλυση και Ιεράρχηση Αναγκών, σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Για την υποβολή του Φακέλου Α ως καταληκτική ημερομηνία ορίζεται η 22/02/2023.

Ο Φάκελος Α, θα εξεταστεί ως προς την πληρότητά του σύμφωνα και με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι ΟΤΔ, οι οποίες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Φακέλου Α, είναι επιλέξιμες για την υποβολή του Φακέλου Β: Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης, Υπο-Παρεμβάσεις και Χρηματοδοτικό Πλάνο, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ της παρούσας.

Για την υποβολή του Φακέλου Β ως καταληκτική ημερομηνία ορίζεται η 12/04/2023.

Τα προτεινόμενα τοπικά προγράμματα θα πρέπει να αφορούν σε συγκεκριμένη περιοχή, να χαρακτηρίζονται από πολυτομεακό χαρακτήρα, να λαμβάνουν υπόψη τους την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων όλων των τομέων της τοπικής οικονομίας και να εφαρμόζουν προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα άνω» με συμμετοχή των τοπικών φορέων στη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο σχεδιασμού αλλά και τη συμμετοχή των εταίρων σε επίπεδο εφαρμογής.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στην αναλυτική πρόσκληση και από το διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα <http://www.agrotikianartixi.gr>. Στην ίδια ιστοσελίδα διατίθενται επίσης το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ), το σχετικό εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο, καθώς και κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετικά με την παρούσα πρόσκληση. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν την παρούσα πρόσκληση σε ηλεκτρονική μορφή και από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών - Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, Λ. Αθηνών 58, 3ος όροφος, Τ.Κ. 104 41 Αθήνα, τηλ.: 210 5275100, όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες 09:00-15:00. Για την παραλαβή της πρόσκλησης δεν προβλέπεται κόστος (ο κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει να έχει δικό του μέσω αντιγραφής δεδομένων).

Αναπόσπαστα τμήματα της παρούσας πρόσκλησης αποτελεί και το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) το οποίο συνοδεύει την παρούσα πρόσκληση σε ηλεκτρονική μορφή.

Οι υποψήφιοι μπορούν να ζητούν μόνο εγγράφως διευκρινίσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης από την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ. Όλες οι ενδεχόμενες ερωτήσεις των ενδιαφερομένων, συνοδευόμενες από όλες τις απαιτήσεις της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα <http://www.agrotikianaptixi.gr>.

Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινίσεις σχετικά με την παρούσα πρόσκληση, θα παρέχονται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες προ των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής των Φακέλων Α και Β και εφόσον αυτές έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκπνοή των σχετικών προθεσμιών.

9.2 Προθεσμία υποβολής προτάσεων

Η προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής του Φακέλου Α λήγει στις 22/02/2023 ημέρα Τετάρτη και ώρα Ελλάδος 14:00.

Η προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής του Φακέλου Β λήγει στις 12/04/2023 ημέρα Τετάρτη και ώρα Ελλάδος 14:00.

Οι προτάσεις όσων συμμετέχουν στην πρόσκληση πρέπει να υποβληθούν μέσω ηλεκτρονικής διαδικτυακής εφαρμογής η οποία θα υποδειχθεί στους υποψήφιους φορείς σε εύλογο χρονικό διάστημα μέσω της ιστοσελίδας <http://www.agrotikianaptixi.gr>. Στην εν λόγω ηλεκτρονική εφαρμογή θα είναι δυνατή η υποβολή της πρότασης βάσει της συμπλήρωσης συγκεκριμένων πεδίων καθώς και η ανάρτηση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών εγγράφων. Τα επισυναπτόμενα έγγραφα θα πρέπει να φέρουν όνομα αρχείο σχετικό με το περιεχόμενό τους. Το σύνολο των εγγράφων/δικαιολογητικών, κατά περίπτωση, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί μέσω της ιστοσελίδας <http://www.gov.gr> ή άλλου επίσημου διαδικτυακού τόπου, να είναι επικυρωμένα, θεωρημένα και υπογεγραμμένα και σαρωμένα και σε μορφή pdf. Το σύνολο των πρωτότυπων επισυναπτόμενων εγγράφων/δικαιολογητικών φυλάσσονται από τον υποψήφιο δικαιούχο και είναι στη διάθεση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ κατόπιν έγγραφης αίτησης.

Αποδεκτές είναι οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί έγκαιρα μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Μη εμπρόθεσμες υποβολές θεωρούνται μη παραδεκτές, κρίνονται σαν μη υποβληθείσες.

Μετά την υποβολή του Φακέλου Α ή/και του Φακέλου Β η κάθε υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων δεν γίνεται αποδεκτή αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εκτός εκείνων που τυχόν ζητηθούν από την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.

Σε περίπτωση που οι υποβαλλόμενες προτάσεις δεν τηρούν τα ανωτέρω, δε λαμβάνονται υπόψη. Εναλλακτικές προτάσεις δε γίνονται δεκτές.

9.3 Σύνταξη προτάσεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στην Ελληνική Γλώσσα. Πιστοποιητικά αλλοδαπών αρχών γίνονται δεκτά, εφόσον συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην Ελληνική Γλώσσα. Όλα τα έγγραφα των προτάσεων θα πρέπει να έχουν συνταχθεί ή να έχουν επίσημα μεταφραστεί στην Ελληνική Γλώσσα διαφορετικά δεν λαμβάνονται υπόψη.

Το σύνολο των πρωτότυπων επισυναπτόμενων εγγράφων/δικαιολογητικών φυλάσσονται από τον υποψήφιο

δικαιούχο και είναι στη διάθεση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ κατόπιν έγγραφης αίτησης.

9.4 Περιεχόμενα φακέλων - δικαιολογητικά συμμετοχής
Όσον αφορά στον Φάκελο Α απαιτείται η υποβολή των παρακάτω επισυναπτόμενων εγγράφων:

1. Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, η οποία έχει εκδοθεί μέσω της ιστοσελίδας <http://www.gov.gr>, στην οποία:

- να δηλώνεται ότι μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασης οι διαχειριστές ή ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος (για τον καθένα χωριστά) δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο από τα αδικήματα της παρ. 1 του άρθρου 43 του π.δ. 60/2007 (συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 2, της κοινής δράσης της 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου, δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 και στην παρ. 1 του άρθρου 3, της κοινής δράσης της 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση από παράνομες δραστηριότητες) ή για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεωκοπίας,

- να δηλώνεται ότι ο υποψήφιος φορέας μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασής του:

- δεν τελεί σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, αναστολή εργασιών,
- δεν έχει καταδικασθεί βάσει δικαστικής απόφασης η οποία διαπιστώνει αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική διαγωγή του,

- ότι είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του αντίστοιχα,

- δεν αποτελεί εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του ν. 3414/2005.

2. Ισολογισμό και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων του έτους 2021, εγκεκριμένο από το ΔΣ του Υποψήφιου Φορέα.

Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος.

Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης περί της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, κατά τα ανωτέρω ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου.

3. Αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων/συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθη-

καν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής που συμμετείχαν σε αυτές, για την τεκμηρίωση της ενεργοποίησης των βασικών φορέων της περιοχής, καθώς και αντίγραφα ενεργειών ενημέρωσης. Στις περιπτώσεις διαδικτυακών διαβουλεύσεων απαιτείται η προσκόμιση σχετικού αποδεικτικού υλικού.

4. Τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτές προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.

5. Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.

6. Πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο:

- Εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση.
- Εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.

7. Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων.

Ο υποψήφιος φορέας μπορεί να υποβάλει και επιπλέον στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσουν την πρότασή του.

Μετά την κατάθεση των προτάσεων οι υποψήφιοι παρέχουν διευκρινίσεις επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών και μόνο όταν αυτές ζητούνται από την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.

Συνιστούν λόγο αποκλεισμού του υποψήφιου φορέα:

- η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών και εγγράφων της παρούσας,
- η μη πλήρωση των αναφερομένων στη σχετική υπεύθυνη δήλωση (σημείο 1) του παρόντος άρθρου και
- η σε κάθε περίπτωση αναντιστοιχία των δηλωθέντων στοιχείων με τα πραγματικά.

9.5 Ελλείψεις δικαιολογητικών

Η Επιτροπή Αξιολόγησης των Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις δια της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ επί των νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που συνδέεται με την πρόταση και τη μορφή τους, οι οποίοι οφείλουν ν' απαντήσουν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου, καθώς και να αποκλείσει τους υποψήφιους που δεν θα αποκαταστήσουν τις ελλείψεις εντός της ως άνω ταχθείσας προθεσμίας.

10 Αξιολόγηση προτάσεων

Η αξιολόγηση και επιλογή τόσο των περιοχών εφαρμογής όσο και των τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης και των υποψηφίων φορέων (Φάκελος Α και Φάκελος Β) θα πραγματοποιηθεί από αρμόδιες Επιτροπές Αξιολόγησης (Επιτροπές Αξιολόγησης Επιλογής Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης) οι οποίες θα απαρτίζονται από εκπροσώπους της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, της ΕΥΕ ΠΑΑ, καθώς και λοιπών σχετικών φορέων στην περίπτωση που κριθεί σκόπιμο.

Η εν λόγω αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί με την εξέταση τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και με τη βαθμολόγηση βάσει των κριτηρίων επιλογής, συμπεριλαμβανομένης και της βάσης βαθμολόγησης της παρούσας πρόσκλησης. Τα κριτήρια επιλογής κατηγοριοποιούνται σε τρεις κατηγορίες, κάθε μία από τις οποίες έχει και διαφορετική βαρύτητα. Αντίστοιχα, η κάθε κατηγορία κριτηρίων απαρτίζεται από συγκεκριμένα κριτήρια το καθένα από τα οποία έχει και διαφορετική βαρύτητα εντός της κατηγορίας. Οι τρεις κατηγορίες κριτηρίων είναι οι ακόλουθες:

- A. Αξιολόγηση περιοχής παρέμβασης - Βαρύτητα 30%
- B. Αξιολόγηση στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης - Βαρύτητα 45%
- Γ. Αξιολόγηση του ΟΤΔ - εταιρικής σχέσης - Βαρύτητα 25%

Προτάσεις που συγκεντρώνουν βαθμολογία πρότασης χαμηλότερη από 40 μονάδες, απορρίπτονται. Στην περίπτωση όπου:

- Οι προτάσεις οι οποίες λάβουν βαθμολογία μεγαλύτερη της βάσης είναι περισσότερες από τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 4.2, θα επιλεχθούν οι προτάσεις με την μεγαλύτερη βαθμολογία.

- Δύο ή περισσότερες προτάσεις λάβουν την ίδια βαθμολογία προηγείται η πρόταση που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη βαθμολογία στην κατηγορία κριτηρίων Β.

Οι αρμόδιες Επιτροπές Αξιολόγησης προβαίνουν σε συνεδριάσεις και σε λεπτομερή έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων σχετικά με τα παρακάτω:

A. Τήρηση των στοιχείων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α.

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης σε πρώτη φάση εξετάζουν εντός 15 εργάσιμων ημερών τις υποβληθείσες προτάσεις ως προς την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας τα οποία αφορούν στα στοιχεία του Φακέλου Α. Οι προτάσεις οι οποίες δεν πληρούν το σύνολο των κριτηρίων απορρίπτονται ως απαράδεκτες και αποκλείονται από την περαιτέρω αξιολόγηση/βαθμολόγηση. Οι φορείς οι οποίοι δεν πληρούν τα εν λόγω κριτήρια αποκλείονται από τη διαδικασία υποβολής του Φακέλου Β. Οι Επιτροπές Αξιολόγησης συντάσσουν σχετικό πρακτικό το οποίο διαβιβάζουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ. Μετά το πέρας της διαδικασίας εξέτασης της τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α, η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ γνωστοποιεί εγγράφως στους υποψήφιους φορείς το σχετικό αποτέλεσμα.

B. Τήρηση των στοιχείων επιλεξιμότητας του Φακέλου Β.

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης, για τις προτάσεις οι οποίες θα αξιολογηθούν θετικά κατά την πρώτη φάση, προβαίνουν στην εξέταση τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας τα οποία αφορούν στα στοιχεία του Φακέλου Β. Οι

Επιτροπές Αξιολόγησης συντάσσουν σχετικό πρακτικό το οποίο διαβιβάζουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Β γνωστοποιούνται στους υποψήφιους φορείς μαζί με τα αποτελέσματα βαθμολόγησης.

Γ. Αξιολόγηση/βαθμολόγηση της υποβληθείσας πρότασης στο σύνολο της (Φάκελος Α και Β).

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης στη συνέχεια προβαίνουν στη βαθμολόγηση της πρότασης στο σύνολο της (Φάκελος Α και Φάκελος Β) βάσει και των κριτηρίων βαθμολόγησης. Η βαρύτητα των ομάδων και των επιμέρους κριτηρίων, καθώς και η εξειδίκευση αυτών περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα VII της παρούσας. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης/βαθμολόγησης των προτάσεων οι Επιτροπές Αξιολόγησης συντάσσουν πρακτικό και ενημερώνουν την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με τα αποτελέσματα αυτής. Σε περίπτωση αιτήσεων που έχουν υποβάλει ελλιπή στοιχεία ή των οποίων τα υποβληθέντα δεν ικανοποιούν τους όρους της παρούσας, κατά τον ως άνω έλεγχο των ελαχίστων αναγκαίων προϋποθέσεων συμμετοχής ή λαμβάνουν βαθμολογία κατώτερη της ελάχιστης επιτρεπτής, η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγείται στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ την αιτιολογημένη απόρριψή τους.

Στις περιπτώσεις απόρριψης προτάσεων απαιτείται και η τεκμηρίωση στο πρακτικό των λόγων απόρριψης.

Η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης μεριμνά για την έκδοση διοικητικής πράξης για την κατ' αρχήν έγκριση του τοπικού προγράμματος της κάθε ΟΤΔ ή την απόρριψη αυτής (συμπεριλαμβανομένων των λόγων απόρριψης) και την κοινοποιεί σε όλους τους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην διεύθυνση που έχουν δηλώσει.

Οι ΟΤΔ οι οποίες πληρούν τις ελάχιστες αναγκαίες προϋποθέσεις συμμετοχής (πλήρωση κριτηρίων επιλεξιμότητας Φακέλων Α και Β), μπορούν να υποβάλουν αίτηση καταβολής ενίσχυσης αναφορικά με την προετοιμασία της πρότασης και μόνο.

Στην περίπτωση που μέσα στις κατά τα ανωτέρω αξιολογημένες προτάσεις έχουν καταταχθεί περισσότερες της μίας προτάσεις για την ίδια ή τμήμα της ίδιας περιοχής, επιλέγεται μόνο πρόταση που έχει συγκεντρώσει τη μεγαλύτερη βαθμολογία.

Απόρριψη της αίτησης δεν αποκλείει το δικαίωμα του φορέα να υποβάλει νέα αίτηση, σε τυχόν επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

11 Προσφυγές - Ενστάσεις

Οι υποψήφιοι φορείς έχουν το δικαίωμα υποβολής προσφυγών σε εφαρμογή του άρθρου 25 του ν. 2690/1999 Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Α' 45)

επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της υποβαλλόμενης πρότασης.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ενημέρωσή των υποψηφίων (η οποία γίνεται εγγράφως και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) και πάντως πριν την έκδοση της οριστικής διοικητικής πράξης για την επιλογή σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της συνολικής πρότασης. Ενδεικτικά η προσφυγή μπορεί να αφορά την επίτευξη ή όχι των κριτηρίων επιλεξιμότητας των φακέλων Α και Β, καθώς και την βαθμολόγηση της συνολικής πρότασης.

Κάθε ενιστάμενη ΟΤΔ πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια και σχετική τεκμηρίωση τους λόγους στους οποίους βασίζεται η ένστασή της. Η ένσταση πρέπει να συνοδεύεται με πλήρη αποδεικτικά στοιχεία. Η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ διαβιβάζει αμελλητί τις ενστάσεις σε αρμόδια επιτροπή για εξέταση.

Σε περίπτωση που τα στοιχεία τα οποία συνοδεύουν την ένσταση είναι ελλιπή ή ανεπαρκή, η αρμόδια επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ενιστάμενη ΟΤΔ να προσκομίσει οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση δε που η ενιστάμενη ομάδα παραλείπει ή αρνείται να υποβάλει τα απαιτούμενα στοιχεία η ένσταση απορρίπτεται.

Η αρμόδια επιτροπή αφού εξετάσει την ένσταση γνωμοδοτεί και ενημερώνει σχετικά την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, η οποία αποφασίζει σχετικά και ενημερώνει την ΟΤΔ για την τύχη της ένστασής της.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο υποψήφιος φορέας υποβάλει ένσταση, η οποία αφορά την πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α και η αρμόδια επιτροπή γνωμοδοτήσει θετικά ως προς την βασιμότητα αυτής, παρέχεται στον φορέα χρόνος για την υποβολή του Φακέλου Β ίσος με τον χρόνο καθυστέρησης λόγω απόρριψης και εκδίκασης ένστασης για λόγο, που αφορά τα στοιχεία του Φακέλου Α.

12 Τελική επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης
Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ εκδίδει διοικητική πράξη για την οριστική έγκριση των τοπικών προγραμμάτων και το ύψος των σχετικών πιστώσεων. Στην περίπτωση όπου ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός διαφέρει από τον προτεινόμενο προϋπολογισμό, όπως αυτός υποβλήθηκε με τον φάκελο υποψηφιότητας, οι εγκεκριμένες ΟΤΔ τροποποιούν με αναλογικό τρόπο τα επιμέρους σημεία αυτού.

Με την συμμετοχή τους στην διαδικασία της παρούσας πρόσκλησης οι δυνητικοί δικαιούχοι αποδέχονται πλήρως και ανεπιφύλακτα τους όρους αυτής, όπως αυτοί θα εξειδικευθούν στα σχετικά διοικητικά έγγραφα με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: Υπόδειγμα Φακέλου Α «Περιγραφή Φορέα, Περιοχής, SWOT Ανάλυση & Ιεράρχηση Αναγκών»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Υπόδειγμα Φακέλου Β «Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης, Υπο-παρεμβάσεις & Χρηματοδοτικό Πλάνο»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III: Κριτήρια Επιλεξιμότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Δικαιολογητικά / Επισυναπτόμενα της Πρόσκλησης Έγγραφας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Αξιολόγηση Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης – Προστιθέμενη Αξία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Μεθοδολογικό Πλαίσιο Προσδιορισμού Αναγκών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII: Κριτήρια Αξιολόγησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΦΑΚΕΛΟΣ Α: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΟΡΕΑ, ΠΕΡΙΟΧΗΣ, SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ & ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η αποτύπωση των στοιχείων που αφορούν στον υποψήφιο φορέα και ειδικότερα τα στοιχεία της εταιρικής σχέσης, του επιπέδου λήψης απόφασης, καθώς και της προτεινόμενης Ομάδας Τοπικής Δράσης.

Το κεφάλαιο διαρθρώνεται στα εξής υποκεφάλαια:

1.1 Γενικά Στοιχεία

Σύντομη παρουσίαση του υποψήφιου φορέα ως προς τα παρακάτω στοιχεία:

Η πλήρης επωνυμία του υποψήφιου Φορέα:.....

Ο διακριτικός τίτλος:.....

Η νομική μορφή:.....

Ο νόμιμος εκπρόσωπος:.....

Έδρα / Ταχ. Δ/ση:.....

Παράρτημα / Ταχ. Δ/ση:.....

Δ/ση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: .....

ΑΦΜ / ΔΟΥ:.....

Πίνακας 1.1: Μετοχική σύνθεση φορέα:

A/A	Φορέας	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό συμμετοχής	Κατηγορία βάσει των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν (Δημόσιος/ Ιδιωτικός)
1				

Χρηματοοικονομική επάρκεια και ειδικότερα την καθαρή θέση του υποψήφιου φορέα και δείκτης ρευστότητας βάσει ισολογισμών του 2021. Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος. Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης περί της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, κατά τα ανωτέρω ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου.

Καθαρή θέση του φορέα:	
Δείκτης ρευστότητας:	

1.2 Αναλυτική παρουσίαση της ΟΤΔ και της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ)

Απαιτείται η συμπλήρωση των παρακάτω πινάκων:

Πίνακας 1.2: Ομάδα Τοπικής Δράσης

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ*	ΕΤΟΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ	ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ **

Σημειώνεται ότι στις εταιρείες που υλοποιούν στρατηγική LEADER κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 η συμπλήρωση του πίνακα μπορεί να γίνει βάσει της υφιστάμενης ΟΤΔ. Για τους τίτλους σπουδών απαιτείται η προσκόμιση σχετικών αντιγράφων στο παράρτημα της πρότασης.

*Σημειώνεται: Στέλεχος ή Συντονιστής

**Σημειώνεται ο χρόνος εμπειρίας μόνο στην διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων

Πίνακας 1.3: Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ)

A/A	Όνομα	Φορέας που εκπροσωπείται	Κατηγορία Φορέα βάσει των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν (Δημόσιος/ Ιδιωτικός)	Κατηγορία συμφερόντων (κοινωνικά, περιβαλλοντικά, κλπ)	Φύλο εκπροσώπου	Ηλικία εκπροσώπου	Ποσοστό συμμετοχής

Σημειώνεται ότι κάθε φορέας που συμμετέχει στο επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να εκπροσωπείται από ένα μόνο άτομο καθώς και ότι ούτε ο δημόσιος τομέας, ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν πρέπει να αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου, καθώς και ότι είναι υποχρεωτική η συμμετοχή τουλάχιστον ενός κοινωνικού φορέα.

Σύντομη περιγραφή σε πίνακα των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και του εξοπλισμού.

Κτιριακές εγκαταστάσεις (σύντομη περιγραφή όπως τοποθεσία και τ.μ.)

Εξοπλισμός		
A/A	Είδος	Αριθμός

Αναφορά κατά πόσο ο φορέας ή η ΟΤΔ έχει πιστοποιηθεί με κάποιο διεθνές πρότυπο (το οποίο είναι σε ισχύ) και να επισυναφτεί σχετικό πιστοποιητικό ή βεβαίωση.

A/A	Πρότυπο

Για τις περιπτώσεις υφιστάμενων ΟΤΔ που υλοποιούν τοπική στρατηγική κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 απαιτείται και η συμπλήρωση των παρακάτω στοιχείων:

Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης νομικών δεσμεύσεων ως προς τη συνολική ΔΔ του τοπικού προγράμματος μέχρι και στις 31/12/2022.

Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης πληρωμών ως προς τη συνολική ΔΔ του τοπικού προγράμματος μέχρι και στις 31/12/2022.

Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης νομικών δεσμεύσεων ως προς τη συνολική ΔΔ του τοπικού προγράμματος μέχρι και στις 31/12/2022:	
Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης πληρωμών ως προς τη συνολική ΔΔ του τοπικού προγράμματος μέχρι και στις 31/12/2022:	

*Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες. Στον υπολογισμό των λειτουργικών δαπανών θα πρέπει να συμπεριληφθούν και τα ποσά που αφορούν στην χρήση επικεφαλής ταμείου στις περιπτώσεις πολυταμειακών τοπικών προγραμμάτων

** Στον υπολογισμό της συνολικής Δημόσιας δαπάνης δεν λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές βάσει της πρόσθετης κατανομής.

Πίνακας 1.4: Μέσος Όρος απόλυτων τιμών αποκλίσεων θεματικών κατευθύνσεων

A/A	Θεματική Κατεύθυνση	Ποσοστό Δ.Δ. ΘΚ κατά την 1 ^η πρόσκληση	Ποσοστό Δ.Δ. ΘΚ βάσει των νομικών δεσμεύσεων έως τις 31/12/2022	Ποσοστό απόκλισης ΘΚ	Μ.Ο. απόλυτης τιμής απόκλισης ΘΚ

Ο υπολογισμός των ποσοστών γίνεται βάσει των νομικών δεσμεύσεων και χωρίς την συμπερίληψη του υπο-μέτρου 19.4 καθώς και των αλλαγών βάσει της πρόσθετης κατανομής. Ο υπολογισμός του Μ.Ο. γίνεται στις απόλυτες τιμές των ποσοστών αποκλίσεων.

Πίνακας 1.5: Τοπικά /χωρικά αναπτυξιακά προγράμματα που έχει υλοποιήσει ο υποψήφιος φορέας κατά τα τελευταία 10 έτη

A/A	Τίτλος προγράμματος	Περιφερειακή Ενότητα	Ταμείο	Χρονική περίοδος

Επιπροσθέτως απαιτείται η συμπλήρωση του παρακάτω συγκεντρωτικού πίνακα σχετικά με το υποβαλλόμενο πρόγραμμα:

Πίνακας 1.5: Συγκεντρωτικά στοιχεία τοπικού προγράμματος

Κωδικός	Τύπος	Τιμή
L200	Όνομα της ΟΤΔ	

L300	Κωδικός Περιφερειακής Ενότητας της περιοχής εφαρμογής*	
L400	Συνολικός πληθυσμός της περιοχής εφαρμογής	
L600	Αριθμός μελών του ΔΣ	
L601	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν δημόσιους φορείς (δημόσια συμφέροντα)	
L602	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν τοπικά ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα	
L603	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν τοπικά κοινωνικά συμφέροντα	
L604	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν άλλα τοπικά συμφέροντα	
L610	Αριθμός μελών της ΕΔΠ	
L611	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που εκπροσωπούν δημόσιους φορείς (δημόσια συμφέροντα)	
L612	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που εκπροσωπούν τοπικά ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα	
L613	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που εκπροσωπούν τοπικά κοινωνικά συμφέροντα	
L614	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που εκπροσωπούν άλλα τοπικά συμφέροντα	
L615	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που είναι άντρες	
L616	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που είναι γυναίκες	
L617	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που δεν είναι άντρες ή γυναίκες	
L618	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που δεν επιθυμούν να δηλώσουν το φύλο τους	
L619	Αριθμός μελών της ΕΔΠ που είναι κάτω των 40 ετών	

*Στις περιπτώσεις όπου η περιοχή εφαρμογής αφορά σε περισσότερες από μία Περιφερειακές Ενότητες συμπληρώνονται όλοι οι σχετικοί κωδικοί.

2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται ο καθορισμός της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασής της.

Το κεφάλαιο διαρθρώνεται στα εξής υποκεφάλαια:

2.1 Παρουσίαση προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης

Παρουσιάζονται οι Ο.Τ.Α. της περιοχής παρέμβασης, η έκταση και ο πληθυσμός, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2.1: Περιοχή Εφαρμογής

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΣΣ ΚΑΠ	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός
ΣΥΝΟΛΟ						
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ/-ΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/-ΩΝ (που εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης)						

*προσδιορίζεται ο τύπος της περιοχής ως ακολούθως:

- ορεινές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268),
- νησιωτικές (το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια),
- στις περιπτώσεις νησιωτικών περιοχών συμπληρώνεται μόνο ο χαρακτηρισμός «νησιωτική» εκτός αν αφορά και ορεινή περιοχή όπου συμπληρώνεται ο όρος «νησιωτική/ορεινή».

Επιπλέον, πρέπει να συμπληρωθούν και οι παρακάτω Πίνακες:

Πίνακας 2.2: Ηλικιακή διάρθρωση τοπικού μόνιμου πληθυσμού

	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών	35 ετών < Μόνιμος πληθυσμός < 55 ετών	Μόνιμος πληθυσμός >55 ετών
Αριθμός μόνιμων κατοίκων στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής			
Ποσοστό μόνιμων κατοίκων στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής			

Πίνακας 2.3: Απασχόληση τοπικού μόνιμου πληθυσμού

	Απασχολούμενοι στον 1-γενή τομέα	Απασχολούμενοι στον 2-γενή τομέα	Απασχολούμενοι στον 3-γενή τομέα
Αριθμός μόνιμων κατοίκων στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής			
Ποσοστό μόνιμων κατοίκων στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής			

Πίνακας 2.4: Περιοχές Natura εντός των ορίων της περιοχής παρέμβασης

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		

Για την ακριβή απεικόνιση της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης σχεδιάζονται 2 χάρτες κλίμακας 1:200.000 ή άλλης κατάλληλης, στους οποίους να αποτυπώνονται αφενός τα όρια της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος, αφετέρου τα διοικητικά όρια των Τοπικών / Δημοτικών Κοινοτήτων, Δήμων, Περιφερειακών Ενοτήτων, Περιφερειών (γενικά στοιχεία).

Ο 1ος χάρτης περιλαμβάνει πλέον των ανωτέρω γενικών στοιχείων οικισμούς, ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο, ανάγλυφο και περιοχές Natura.

Ο 2ος χάρτης περιλαμβάνει πλέον των ανωτέρω γενικών στοιχείων, με ειδική γραμμογράφηση, τις χαρακτηρισμένες ορεινές, μειονεκτικές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268) περιοχές ή νησιωτικές και νησιωτικές / ορεινές περιοχές.

2.2 Τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής

Απαιτείται η σύντομη τεκμηρίωση της επιλογής της προτεινόμενης περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, καθώς και η τεκμηρίωση της συνοχής αυτής.

Τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ)

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η ανάλυση **SWOT**, δηλαδή η ανάλυση των δυνάμεων - πλεονεκτημάτων (**Strengths**), αδυναμιών - μειονεκτημάτων (**Weaknesses**), προοπτικών - ευκαιριών (**Opportunities**) και απειλών - κινδύνων (**Threats**), που αντιμετωπίζει η συγκεκριμένη περιοχή, η οποία θα συνεισφέρει στη λήψη αποφάσεων και στην αποτελεσματικότερη χάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής. Η ανωτέρω ανάλυση θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά ανά κατηγορία θεματικού στόχου. Η SWOT ανάλυση λαμβάνει στοιχεία από την αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και βοηθάει στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

Αναλυτικότερα, με την ανάλυση SWOT θα γίνει:

A. Αναγνώριση

- 1 Των πλεονεκτημάτων-δυνάμεων (**Strengths**), δηλ. των εσωτερικών συνθηκών που περιγράφουν τη θέση της περιοχής παρέμβασης, σχετίζονται άμεσα με το επίπεδο ανάπτυξής της και χαρακτηρίζονται ως πλεονεκτήματα της και
- 2 των μειονεκτημάτων-αδυναμιών (**Weaknesses**), δηλ. των εσωτερικών συνθηκών που μειώνουν τη θέση της περιοχής παρέμβασης ως θύλακα ανάπτυξης και χαρακτηρίζονται ως προβλήματα.

B. Εξέταση

1. Των προοπτικών – ευκαιριών (**Opportunities**), δηλ. των τρεχουσών ή μελλοντικών συνθηκών του "περιβάλλοντος" που ενεργούν θετικά για την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη της θέσης της περιοχής και
2. των απειλών - κινδύνων (**Threats**), δηλ. των τρεχουσών ή μελλοντικών συνθηκών του "περιβάλλοντος" που ενεργούν αρνητικά στην ανάπτυξη της περιοχής.

SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ:	
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ (Weaknesses)
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)

Στο παράρτημα του φακέλου απαιτείται η προσθήκη της αναλυτικής SWOT ανάλυσης και των απαραίτητων στοιχείων τεκμηρίωσης. Σημειώνουμε ότι κάθε στοιχείο της SWOT ανάλυσης θα πρέπει να παραπέμπει στα σχετικά στοιχεία του παραρτήματος. Η δομή της αναλυτικής παρουσίασης της SWOT θα πρέπει να γίνει διακριτά ανά κάθε στοιχείο που αναφέρεται στον ανωτέρω πίνακα.

4. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η αποτύπωση των αναγκών, όπως αυτές θα προκύψουν από την ανάλυση SWOT. Στη συνέχεια απαιτείται η ιεράρχηση αυτών η οποία και θα πρέπει να γίνει μέσω ευρείας διαβούλευσης με τον τοπικό πληθυσμό και ειδικότερα τους τοπικούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Για την εν λόγω διαδικασία θα πρέπει να ακολουθηθεί σχετική επιστημονικά τεκμηριωμένη μεθοδολογία όπως αυτή παρατίθεται στο Παράρτημα VI. Σημειώνουμε ότι όπως η SWOT ανάλυση θα πρέπει να αποτυπώνεται ανά θεματικό στόχο, αντίστοιχα και η αποτύπωση των αναγκών (και συνεπώς και η σχετική διαδικασία) θα πρέπει να αποτυπώνεται ανά θεματικό στόχο. Σε περίπτωση όπου ο υποψήφιος φορέας επιλέξει διαφορετική μεθοδολογία απαιτείται η παρουσίαση αυτής σε παράρτημα της πρότασης που θα υποβάλει.

Οι στόχοι πρέπει να αποτυπώνονται με σαφήνεια, ώστε να είναι δυνατή η συσχέτισή τους με τα αποτελέσματα της SWOT και τις ανάγκες, καθώς και τα συμπεράσματα των ενεργειών διαβούλευσης με του τοπικούς φορείς και τον τοπικό πληθυσμό. Ταυτόχρονα, οι δράσεις του τοπικού προγράμματος και τα αποτελέσματα αυτών (εκροές κάθε δράσης) πρέπει να αποδεικνύουν την άμεση σύνδεση τους με τους στόχους της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Επιλέξιμες θα είναι μόνο οι υπο-παρεμβάσεις οι οποίες συνδέονται με άμεσο τρόπο με τουλάχιστον μία ανάγκη του τοπικού προγράμματος. Ως εκ τούτου, οι αποτύπωση των αναγκών δεν μπορεί να είναι γενική αλλά θα πρέπει να καθορίζει τα ιδιαίτερα σημεία τα οποία καλείται η τοπική στρατηγική να εξυπηρετήσει.

Για την ιεράρχηση των αναγκών του τοπικού προγράμματος θα πραγματοποιηθεί μία ή περισσότερες συναντήσεις των εμπλεκόμενων φορέων, ιδιωτικών και δημόσιων, δια ζώσης ή και διαδικτυακά. Στις συναντήσεις θα πρέπει να έχουν προσκληθεί απαραίτητως όλοι οι τοπικοί φορείς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή εφαρμογής όπως στον τομέα του πολιτισμού, του τουρισμού, του περιβάλλοντος, στον πρωτογενή τομέα, κοινωνικοί φορείς, καθώς και φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Μήτρα Συσχέτισης: Θεματικός στόχος .....

Ανάγκες: Θεματικός στόχος	
Κωδικός (Κωδικοποιημένη αρίθμηση)	Τίτλος ανάγκης
ΘΣ../1	
ΘΣ../2	

Ιεράρχηση αναγκών		
A/A	Κωδικός	Τίτλος ανάγκης

5. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Στο κεφάλαιο απαιτείται η παρουσίαση του συνόλου:

- των ενεργειών διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς με σκοπό τον καθορισμό του εταιρικού σχήματος και την επιλογή της περιοχής εφαρμογής,
- των ενεργειών διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς με σκοπό την ιεράρχηση των αναγκών του τοπικού προγράμματος,
- των ενεργειών ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού και των τοπικών φορέων σχετικά με τον καθορισμό της τοπικής στρατηγικής και των παρεμβάσεων αυτής.

5.1 Ενέργειες διαβούλευσης για τον καθορισμό του εταιρικού σχήματος, της περιοχής εφαρμογής καθώς και της τοπικής στρατηγικής

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 5.1 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα το εταιρικό σχήμα του φορέα και τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

Πίνακας 5.1: Συγκεντρωτικός Πίνακας Ενεργειών Διαβούλευσης*

Ημερομηνία διεξαγωγής	Τόπος διεξαγωγής (Τοπική / Δημοτική Κοινότητα)	Είδος Φορέων που συμμετείχαν**	Αριθμός συμμετεχόντων	Αντικείμενο Διαβούλευσης

*συμπληρώνεται μία γραμμή ανά ενέργεια

**συμπληρώνεται το είδος των φορέων βάσει συμφερόντων (ιδιωτικών / δημόσιων)

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 5.2 με την αναλυτική περιγραφή των ενεργειών διαβούλευσης με την αποτύπωση των απαιτούμενων στοιχείων ανά διαβούλευση.

Πίνακας 5.2: Αναλυτικός Πίνακας ανά ενέργεια διαβούλευσης*

Είδος ενέργειας (π.χ. ημερίδα, σύσκεψη)	
Ημερομηνία διεξαγωγής	

Αντικείμενο διαβούλευσης		
Ομάδα/ες στόχος		
Αριθμός συμμετεχόντων		
Φορείς που συμμετείχαν	Είδος φορέων	Συμμετέχοντες
Συμπεράσματα / Αποτελέσματα		

*συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ενέργεια

Ακολούθως του Πίνακα 5.1 και του Πίνακα 5.2 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών τοπικής διαβούλευσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

A/A	Πόρισμα / Αποτέλεσμα Διαβούλευσης	Τρόπος συμπερίληψης στην τοπική στρατηγική

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΦΑΚΕΛΟΣ Β: ΤΟΠΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

1. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η παρέμβαση LEADER αποτελεί ένα βασικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων όπως αυτοί περιγράφονται στην ανάλυση αναγκών που αφορούν στον ειδικό στόχο 8: Προώθηση της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές συμπεριλαμβανομένης της βιοοικονομίας και της βιώσιμης δασοκομίας. Δεδομένης όμως της ευελιξίας που πρέπει να έχουν οι τοπικές στρατηγικές κατά την σύνταξη τους μέσω της «εκ των κάτω προς τα επάνω» διαδικασίας μπορούν να συμβάλουν σε οποιοδήποτε από τους 9 ειδικούς στόχους όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Ο ειδικός στόχος του κάθε τοπικού προγράμματος θα πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως και να αποτυπώνεται με σαφήνεια στην τοπική στρατηγική του κάθε προγράμματος. Σημειώνεται ότι οι τοπικές στρατηγικές μπορούν να συμβάλουν μόνο στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της οικονομίας. Οι επιπτώσεις στον πρωτογενή τομέα μπορούν να έχουν μόνο έμμεσο χαρακτήρα. Παράλληλα, δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις που αφορούν σε μεγάλες υποδομές ευρυζωνικότητας, έργων προστασίας από πλημύρες και έργων προστασίας παραλιακών περιοχών.

Ειδικός Στόχος Τοπικής Στρατηγικής

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, όπως αυτή προκύπτει από την ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στην περιοχή αλλά και τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, καθώς και την ιεράρχηση των αναγκών θα καθοριστούν οι στόχοι του τοπικού προγράμματος LEADER, καθώς και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η στρατηγική επίσης πρέπει να συμβάλει με θετικό / συμπληρωματικό τρόπο σε πολύπλοκες περιφερειακές, εθνικές και κοινοτικές στρατηγικές όπως η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και το Farm to Fork. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υπάρχει αποτύπωση των λοιπών οριζόντιων μέτρων / παρεμβάσεων που υλοποιούνται ή έχουν σχεδιαστεί να υλοποιηθούν και συσχέτιση αυτών με την προτεινόμενη τοπική στρατηγική.

Ιδιαίτερη αναφορά στη στρατηγική του τοπικού προγράμματος θα πρέπει να υπάρχει αναφορικά με την συνεισφορά του στις στρατηγικές της ΕΕ 'Πράσινη Συμφωνία', 'Από το Αγρόκτημα στο Πιάτο' και τη συμφωνία για το μακροπρόθεσμο όραμα για τις αγροτικές περιοχές. Πιο συγκεκριμένα απαιτείται η αναφορά των σημείων που εξυπηρετούνται οι εν λόγω στρατηγικές βάσει της τοπικής στρατηγικής.

Τοπική Στρατηγική
(ανάλυση τοπικής στρατηγικής βάσει των θεματικών στόχων και των αναγκών και της ιεράρχησης αυτών)

	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία συσχέτισης / συμπληρωματικότητας με το ΣΣ ΚΑΠ και τις ανάγκες αυτού
A/A		

	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία συσχέτισης/ συμπληρωματικότητας με τις λοιπές εθνικές στρατηγικές
A/A		

	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία συσχέτισης/ συμπληρωματικότητας με τις λοιπές περιφερειακές στρατηγικές
A/A		

	Τοπική Στρατηγική	Στοιχεία συσχέτισης/ συμπληρωματικότητας με τις κοινοτικές στρατηγικές
A/A		

Η ανάπτυξη της στρατηγικής επίτευξης των στόχων απαιτείται να στηριχθεί στις στρατηγικές ανάπτυξης των επιμέρους τομέων του τοπικού προγράμματος (π.χ. αγροτικού τουρισμού, αξιοποίησης τοπικών πόρων στο γεωργικό και μη γεωργικό τομέα, κ.λπ.), αλλά και ειδικότερα στους **θεματικούς στόχους** που θα επιλεγούν, οι οποίοι είναι απαραίτητο να καθορισθούν με βάση τις ανάγκες, τη δυναμική, τις δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής. Παράλληλα, πρέπει να περιγράφεται η συνάφεια των στόχων του τοπικού προγράμματος με την αναπτυξιακή στρατηγική που υιοθετείται.

Μία από τις βασικές αρχές της πολιτικής LEADER είναι η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την επίτευξη στόχων σε διαφορετικούς κλάδους και τομείς. Κάτω από το πρίσμα αυτό η αναπτυξιακή στρατηγική πρέπει να έχει πολυτομεακό χαρακτήρα και να συμβάλει στην επίτευξη λύσεων σε τοπικά αναπτυξιακά προβλήματα διαφορετικών τομέων μέσω δράσεων οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά και συνεργατικά μεταξύ τους. Ως εκ τούτου οι στρατηγικοί στόχοι των τοπικών αναπτυξιακών στρατηγικών θα πρέπει να εξυπηρετούν το σύνολο των παρακάτω θεματικών στόχων:

Θεματικοί στόχοι

1. Ενίσχυση της διαφοροποίησης της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)
2. Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής

3. Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων
4. Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων
5. Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής
6. Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος
7. Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας

Ο θεματικός στόχος «Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας» θα πρέπει να αποτελεί κατ' ελάχιστο το 3% της προτεινόμενης δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος μη συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας δαπάνης που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες εμπύχωσης αυτού.

Υποχρεωτικά τα τοπικά προγράμματα θα πρέπει περιλαμβάνουν την ενεργοποίηση και υλοποίηση δράσεων / ενεργειών σε συγκεκριμένες κατηγορίες ενοτήτων όπως κυκλική οικονομία, αξιοποίηση ΤΠΕ, κοινωνική ένταξη, βελτίωση της ποιότητας της ζωής, προστασία από φυσικές καταστροφές, αύξηση συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καταπολέμηση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, έργων που συμβάλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας, των συλλογικών δράσεων, της δικτύωση και της συνεργασίας, σε ποσοστό 10% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του Τοπικού Προγράμματος μη συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας δαπάνης που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες εμπύχωσης αυτού.

Στις περιπτώσεις όπου μία τοπική στρατηγική δεν εξυπηρετεί έναν ή περισσότερους από τους ανωτέρω θεματικούς στόχους απαιτείται πλήρης αιτιολόγηση βάσει της οποίας θα προκύπτει ότι δεν υπάρχει η αναγκαιότητα στήριξης του εν λόγω τομέα ή ότι ο εν λόγω στόχος καλύπτεται από λοιπές αναπτυξιακές πολιτικές που εφαρμόζονται στην περιοχή. Στις περιπτώσεις όπου μία τοπική στρατηγική εξυπηρετεί και άλλες επιπλέον θεματικές κατευθύνσεις αυτές μπορούν να προστεθούν / προταθούν. Στις περιπτώσεις αυτές η σύνταξη του τοπικού προγράμματος θα πρέπει να περιλαμβάνει τον προτεινόμενο θεματικό στόχο σε όλα τα στάδια (SWOT ανάλυση, μήτρα συσχέτισης κ.λπ.).

Επιπροσθέτως, κάθε τοπική στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα σχέδιο διακρατικής ή διατοπικής συνεργασίας. Κάθε περιγραφόμενο σχέδιο διατοπικής / διακρατικής συνεργασίας θα πρέπει να εξυπηρετεί ένα από τους ανωτέρω θεματικούς στόχους.

2. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το σχέδιο του τοπικού προγράμματος διαρθρώνεται στις ακόλουθες υπο-παρεμβάσεις:

Κατηγορία 1: Ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 300.000€ με εξαίρεση την υπο-παρέμβαση 1.1 «Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων» όπου ο μέγιστος προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 400.000€. Ο μέγιστος προϋπολογισμός άυλων πράξεων μπορεί να ανέλθει μέχρι τις 40.000€.

Δικαιούχοι μπορούν να είναι υφιστάμενοι ή υπό σύσταση φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα.

1.1 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής γεωργικών προϊόντων από γεωργικά προϊόντα. Η εν λόγω υπο-παρέμβαση είναι επιλέξιμη μόνο για κατηγορίες προϊόντων που παράγονται στην περιοχή παρέμβασης και αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο αυτών. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται έως το 65% για το σύνολο της χώρας και έως το 80% για τα μικρά νησιά Αιγαίου (όπως ορίζονται στο άρθρο 1, παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 229/2013) δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115. Από την παρούσα υπο-παρέμβαση αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.

Δείκτης εκρών: Ο.24 Αριθμός παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

1.2 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής μη γεωργικών προϊόντων από γεωργικά προϊόντα. Η εν λόγω υπο-παρέμβαση είναι επιλέξιμη μόνο για κατηγορίες προϊόντων που παράγονται στην περιοχή παρέμβασης και αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο αυτών. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται ανά περιοχή βάσει του περιφερειακού χάρτη κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή έως το 50% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis). Από την παρούσα υπο-παρέμβαση αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.

Δείκτης εκρών: Ο.24 Αριθμός παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

1.3 Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής προϊόντων από δασοκομικά προϊόντα. Η εν λόγω υπο-παρέμβαση είναι επιλέξιμη μόνο για κατηγορίες προϊόντων που παράγονται στην περιοχή παρέμβασης και αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο αυτών. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται δυνάμει του Γεωργικό Απαλλακτικό Κανονισμό ή έως το 50% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

Δείκτης εκρών: Ο.24 Αριθμός παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

1.4 Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1^η μεταποίηση

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1^η μεταποίηση. Επίσης, επιλέξιμες είναι οι μόνοι οι κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύπτουν από τη SWOT ανάλυση. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω υπο-παρέμβασης κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται ανά περιοχή βάσει του περιφερειακού χάρτη κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή έως το 50% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

Δείκτης εκρών: Ο.24 Αριθμός παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

1.5 Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου όπως καταλύματα, ξενοδοχεία, εστιατόρια, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, λοιπές επιχειρήσεις στον τομέα του τουρισμού. Επίσης, επιλέξιμες είναι μόνοι οι κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα

με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύπτουν από τη SWOT ανάλυση. Αναλυτικότερα, ιδρύσεις που αφορούν στην εξυπηρέτηση διανυχτέρευσης επισκεπτών (καταλύματα, ξενοδοχεία κλπ) είναι επιλέξιμες μόνο στις ορεινές περιοχές και στα νησιά με πληθυσμό κάτω των 3.500 κατοίκων. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω υπο-παρέμβασης κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται ανά περιοχή βάσει του περιφερειακού χάρτη κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή έως το 50% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

Δείκτης εκροών: Ο.24 Αριθμός παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

1.6 Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ίδρυση ή εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων υπηρεσιών όπως παιδότοποι και γηροκομεία. Επίσης, επιλέξιμες είναι οι κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύπτουν από τη SWOT ανάλυση. Για το σύνολο των πράξεων της εν λόγω υπο-παρέμβασης κατά προτεραιότητα θα ενισχυθούν δικαιούχοι άνεργοι, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές καθώς και επιχειρήσεις παροχής κοινωνικών υπηρεσιών. Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται ανά περιοχή βάσει του περιφερειακού χάρτη κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού ή έως το 50% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

Δείκτης εκροών: Ο.24 Αριθμός παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

1.7 Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν στην ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων με την εγκατάσταση συστημάτων εναλλακτικών μορφών ενέργειας και συστημάτων μείωσης της

κατανάλωσης ενέργειας. Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 65% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

Δείκτης εκροών: Ο.23 Αριθμός μη παραγωγικών επενδυτικών πράξεων ή μονάδων εκτός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτες αποτελέσματος:

R.37 Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ και

R.39 Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους.

Κατηγορία 2: Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 20.000€ και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 ή του Καν. (ΕΕ) 1407/2013. Δικαιούχοι μπορούν να είναι φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν στην κατάρτιση / επιμόρφωση ομάδων του τοπικού πληθυσμού σε αντικείμενα τα οποία είναι άμεσα συνδεδεμένα με την στρατηγική του τοπικού προγράμματος. Στο πλαίσιο της παρούσας υπο-παρέμβασης επιλέξιμη είναι και η επιμόρφωση του γενικού πληθυσμού σε θέματα βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων. Ειδικότερα, για την υπο-παρέμβαση «2.1 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα» το αντικείμενο της εκπαίδευσης δεν πρέπει να ταυτίζεται με το αντικείμενο εκπαίδευσης των οριζόντιων παρεμβάσεων του ΣΣ της ΚΑΠ.

2.1 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 1-γενή τομέα

2.2 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 2-γενή τομέα

2.3 Εκπαίδευση τοπικού πληθυσμού στον 3-γενή τομέα

Δείκτης εκροών: Ο.33 Αριθμός δράσεων ή μονάδων κατάρτισης, παροχής συμβουλών και ευαισθητοποίησης που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.1PR Βελτίωση των επιδόσεων μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Αριθμός ατόμων που επωφελούνται από συμβουλές, κατάρτιση, ή ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετέχουν σε επιχειρησιακές ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) που υποστηρίζονται από την ΚΓΠ, προκειμένου να ενισχυθούν οι βιώσιμες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, και κλιματικές επιδόσεις και οι επιδόσεις αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Κατηγορία 3: Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 για μη παραγωγικές επενδύσεις και για βασικές υπηρεσίες ή του Γεωργικού Απαλλακτικού Κανονισμού για πράξεις που εμπíπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του

ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις κοινωνικού χαρακτήρα που συμβάλουν στην εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού και την ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών. Επίσης, επιλέξιμες είναι οι κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύπτουν από τη SWOT ανάλυση. Ειδικότερα για την υπο-παρέμβαση απαιτείται η εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας των πράξεων με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΚΤ και του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης.

3.1 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα κ.λπ.)

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις βασικών υπηρεσιών όπως παιδικοί σταθμοί, χώροι άθλησης, πολιτιστικά κέντρα και χώροι πολυδραστηριοτήτων για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Δείκτης εκρών: Ο.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

3.2 Ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενσωμάτωση προσφύγων / μεταναστών

Δείκτης εκρών: Ο.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.42 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης: Αριθμός ατόμων που καλύπτονται από έργα κοινωνικής ένταξης που λαμβάνουν στήριξη.

Κατηγορία 4: Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 για μη παραγωγικές επενδύσεις και για βασικές υπηρεσίες ή του Γεωργικού Απαλλακτικού Κανονισμού για πράξεις που εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Επιλέξιμες είναι οι κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στους στόχους της τοπικής στρατηγικής. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύπτουν από τη SWOT ανάλυση. Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

4.1 Έργα υποδομών μικρής κλίμακας

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις τοπικών υποδομών μικρής κλίμακας όπως δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης εντός οικισμών και επισκευή και ενεργειακή αναβάθμιση δημόσιων κτηρίων για εγκατάσταση τοπικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού.

Δείκτης εκροών: O.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

4.2 Ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας όπως σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών και ποδηλατικές διαδρομές.

Δείκτης εκροών: O.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

Κατηγορία 5: Διατήρηση και βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων

5.1 Ενίσχυση πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 20.000€ και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 75% δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι οι εκδηλώσεις οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν στην τοπική στρατηγική. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύπτουν από τη SWOT ανάλυση. Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Δείκτης εκροών: O.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

5.2 Ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών που συνδέονται με τον πολιτισμό και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€ και τις 20.000€ για άυλες ενέργειες και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100% δυνάμει του Γεωργικού Απαλλακτικού Κανονισμού για πράξεις που εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν αποκατάσταση, αναβάθμιση και ανάδειξη των πολιτιστικών τοπικών στοιχείων της περιοχής. Ειδικότερα, επιλέξιμες είναι οι

κατηγορίες πράξεων οι οποίες, σύμφωνα με τη SWOT ανάλυση, αποδεδειγμένα συμβάλουν της τοπικής στρατηγικής. Ως εκ τούτου απαιτείται η εξειδίκευση της υπο-παρέμβασης βάσει και των αναγκών όπως αυτές προκύψουν από τη SWOT ανάλυση. Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.

Δείκτης εκρών: Ο.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

Κατηγορία 6: Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 400.000€ ή των 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100% δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 για μη παραγωγικές επενδύσεις και για βασικές υπηρεσίες ή του Γεωργικού Απαλλακτικού Κανονισμού και του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 για πράξεις που εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Δικαιούχοι μπορούν να είναι τοπικοί φορείς του δημόσιου ή του ευρύτερου δημοσίου, ή σύλλογοι / οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και λοιποί αρμόδιοι φορείς όπως ο ΟΦΥΠΕΚΑ και εθελοντικές οργανώσεις εγγεγραμμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

6.1 Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτών

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υπηρεσίες και υποδομές, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών μελετών, με σκοπό την αναβάθμιση και ανάδειξης φυσικών τοπίων όπως θέσεις θέας κλπ.

Δείκτης εκρών: Ο.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

6.2 Έργα πράσινων υποδομών "green infrastructure" για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε υποδομές, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών μελετών, με σκοπό την πρόληψη των κινδύνων από φυσικές καταστροφές όπως πλημύρες και πυρκαγιές.

Δείκτης εκρών: Ο.22 Αριθμός επενδυτικών πράξεων ή μονάδων σε υποδομές που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.41 Σύνδεση της αγροτικής Ευρώπης: Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από καλύτερη πρόσβαση σε υπηρεσίες και υποδομές μέσω της στήριξης της ΚΓΠ.

Κατηγορία 7: Δικτύωση και συνεργασία

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της κατηγορίας αυτής δεν μπορεί να ανέλθει άνω των 40.000€ για ενέργειες που αφορούν αποκλειστικά στην σύσταση και λειτουργία του συνεργατικού σχήματος, καθώς και την προετοιμασία του σχεδίου δράσης, και η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 90% για την υπο-παρέμβαση «Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων» και έως το 100% για τις λοιπές υπο-παρεμβάσεις, δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 ή του Γεωργικού Απαλλακτικού Κανονισμού και του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 για πράξεις που εμπίπτουν στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Στις περιπτώσεις όπου το σχέδιο συνεργασίας περιλαμβάνει και μη άυλες ενέργειες / υποδομές αυτές μπορούν να ενισχυθούν στο πλαίσιο της παρούσας κατηγορίας αλλά με τους περιορισμούς και τους όρους που αφορούν στην κατηγορία που εμπίπτουν οι ενέργειες αυτές. Ο ελάχιστος αριθμός των μελών των σχημάτων συνεργασίας είναι τα 3 μέλη.

7.1 Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις συνεργασίας μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων ομοειδών ή συμπληρωματικών προϊόντων με σκοπό τη διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας, την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και την ανάπτυξη και/ή εμπορία κοινών προϊόντων. Δεν είναι επιλέξιμα σχήματα συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν και λοιποί φορείς πλην των τοπικών επιχειρήσεων. Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 90%.

Δείκτης εκροών: O.32 Αριθμός άλλων πράξεων ή μονάδων σχετικών με συνεργασία που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.1PR Βελτίωση των επιδόσεων μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Αριθμός ατόμων που επωφελούνται από συμβουλές, κατάρτιση, ή ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετέχουν σε επιχειρησιακές ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) που υποστηρίζονται από την ΚΓΠ, προκειμένου να ενισχυθούν οι βιώσιμες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, και κλιματικές επιδόσεις και οι επιδόσεις αποδοτικής χρήσης των πόρων.

7.2 Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων με σκοπό την διαμόρφωση και πραγματοποίηση δράσεων που αφορούν στην κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής καθώς και δράσεων με σκοπό την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων. Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100%.

Δείκτης εκροών: O.32 Αριθμός άλλων πράξεων ή μονάδων σχετικών με συνεργασία που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.1PR Βελτίωση των επιδόσεων μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Αριθμός ατόμων που επωφελούνται από συμβουλές, κατάρτιση, ή ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετέχουν σε επιχειρησιακές ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) που υποστηρίζονται από την ΚΓΠ, προκειμένου να ενισχυθούν οι βιώσιμες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, και κλιματικές επιδόσεις και οι επιδόσεις αποδοτικής χρήσης των πόρων.

7.3 Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών

Η πολιτική των έξυπνων χωριών «Smart Villages» αποτελεί μία νέα πολιτική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των αγροτικών περιοχών. Σκοπός της πολιτικής αυτής είναι η συσπείρωση των τοπικών φορέων για την από κοινού αντιμετώπιση διαχρονικών προβλημάτων, μέσω δράσεων οι οποίες σχεδιάζονται με την «εκ των κάτω προς τα επάνω» διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν στην ίδρυση ενός συνεργατικού σχήματος με τη συμμετοχή τοπικών ιδιωτικών φορέων, με τη δυνατότητα συμμετοχής και τοπικών δημόσιων φορέων, για την προετοιμασία και σχεδίαση ενός σχεδίου δράσης εστιασμένου στην αντιμετώπιση ενός ή περισσότερων προβλημάτων της περιοχής. Στα συνεργατικά σχήματα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, μπορεί να συμμετέχει και εκπαιδευτικό ίδρυμα. Η ΟΤΔ παρέχει πλην των άλλων συμβουλευτική υποστήριξη όμως δεν μπορεί να αποτελεί μέλος του συνεργατικού σχήματος. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι χωρικά εστιασμένο και δεν μπορεί να αφορά σε περιοχή μεγαλύτερη των 10.000 μόνιμων κατοίκων. Για την σύνταξη του σχεδίου δράσης θα πρέπει να έχει ακολουθηθεί η «εκ των κάτω προς τα επάνω» διαδικασία, να προβλέπει δείκτες εκροών και προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, και να έχει ολιστικό χαρακτήρα. Βασικό χαρακτηριστικό του θα πρέπει να είναι η κοινωνική ή / και η τεχνολογική καινοτομία και να προβλέπει δράσεις όπως δράσεις ευρυζωνικότητας, παραγωγής ή εξοικονόμησης ενέργειας, αντιμετώπισης περιβαλλοντικών προβλημάτων, εξυπηρέτησης των νέων ή των ηλικιωμένων της περιοχής, την αναβάθμιση της παροχής υπηρεσιών υγείας και άρση της κοινωνικής απομόνωσης. Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται έως το 100%.

Δείκτης εκροών: O.32 Αριθμός άλλων πράξεων ή μονάδων σχετικών με συνεργασία που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.40 Έξυπνη μετάβαση της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός στρατηγικών «έξυπνων χωριών» που λαμβάνουν στήριξη.

Κατηγορία 8: Διατοπική και διακρατική συνεργασία

Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο/ΟΤΔ με τη μορφή επιχορήγησης η ένταση της οποίας ορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 2021/2115. Κάθε υποψήφια ΟΤΔ έχει την υποχρέωση να υποβάλει τουλάχιστον ένα έργο συνεργασίας με την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας.

8.1 Σχέδια διατοπικής συνεργασίας

8.2 Σχέδια διακρατικής συνεργασίας

Δείκτης εκροών: O.32 Αριθμός άλλων πράξεων ή μονάδων σχετικών με συνεργασία που λαμβάνουν στήριξη.

Δείκτης αποτελέσματος: R.1PR Βελτίωση των επιδόσεων μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Αριθμός ατόμων που επωφελούνται από συμβουλές, κατάρτιση, ή ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετέχουν σε επιχειρησιακές ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) που υποστηρίζονται από την ΚΓΠ, προκειμένου να ενισχυθούν οι βιώσιμες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, και κλιματικές επιδόσεις και οι επιδόσεις αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Κατηγορία 9: Λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΔ και εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού

Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο/ΟΤΔ με τη μορφή επιχορήγησης, το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών και μπορεί να ανέλθει μέχρι και το 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος. Η ένταση της ενίσχυσης ορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών δυνάμει του Καν.(ΕΕ) 2021/2115. Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η επομένη της υποβολής του Φακέλου Β.

9.1 Λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΔ και εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού

Επιλέξιμες δαπάνες είναι όλες οι δαπάνες οι οποίες είναι άμεσα συνδεδεμένες με την διαχείριση και υλοποίηση του τοπικού προγράμματος όπως αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων, λειτουργικές δαπάνες, πάγιος και λοιπός εξοπλισμός, μελέτες και υποστηρικτικές ενέργειες. Ως προς την εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού επιλέξιμες είναι όλες οι δαπάνες εμπύχωσης του τοπικού πληθυσμού καθώς και οι δαπάνες που συνδέονται με την δημοσιότητα και προβολή του προγράμματος. Οι δαπάνες εμπύχωσης θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο το 5% της κατηγορία αυτής. Για τον λόγο αυτό θα είναι δυνατός ο επιμερισμός των δαπανών εντός της υπο-παρέμβασης.

Για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων απαιτείται η σύνδεση τους με τη SWOT ανάλυση και τις ανάγκες του τοπικού προγράμματος, όπως αυτές θα προκύψουν, ώστε να είναι δυνατή η ενεργοποίησή τους. Στις περιπτώσεις όπου δεν προκύπτει σχετική ανάγκη ή στις περιπτώσεις όπου η ανάγκη είναι διατυπωμένη πολύ γενικά δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η ενεργοποίηση της σχετικής υπο-παρέμβασης και συνεπώς η υπο-παρέμβαση θα απορρίπτεται και οι πόροι αυτής θα διανέμονται αναλογικά στις λοιπές υπο-παρεμβάσεις.

Σημειώνουμε ότι για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της τοπικής στρατηγικής, η κάθε ΟΤΔ υποχρεούται να επιλέξει του ειδικούς όρους εφαρμογής της κάθε υπο-παρέμβασης. Οι όροι αυτοί θα μπορούν να αφορούν σε εξειδίκευση χωρική ή κατηγορία δικαιούχων ή είδος πράξης ή άλλο και θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τη SWOT ανάλυση και τις ανάγκες της τοπικής στρατηγικής.

Ο καθορισμός θεματικού στόχου, οι ειδικοί όροι εφαρμογής και ο καθορισμός των αναγκών που καλύπτονται μέσω της υπο-παρέμβασης δεν συμπληρώνονται για τις υπο-παρεμβάσεις της κατηγορίας 9 «Λειτουργικές δαπάνες των ΟΤΔ και εμπύχωση του τοπικού πληθυσμού». Επίσης, ο καθορισμός ειδικών όρων δεν συμπληρώνονται για τις υπο-παρεμβάσεις της κατηγορίας 8: Διατοπική και διακρατική συνεργασία.

Μη παραγωγικές επενδύσεις: είναι οι επενδύσεις που δεν οδηγούν σε σημαντική αύξηση της αξίας ή της κερδοφορίας. Τυπικά, στοχεύουν σε καθαρά περιβαλλοντικές βελτιώσεις και συνδέονται με την επίτευξη των γεωργοπεριβαλλοντικών-κλιματικών στόχων που ορίζονται στα στοιχεία δ), ε) και στ) του άρθρου 6 παράγραφος 1 το Καν. (ΕΕ) 2021/2115. Το σκεπτικό για τη χορήγηση δημόσιας στήριξης σε μη παραγωγικές επενδύσεις είναι να παρέχεται στους δικαιούχους χρηματοδοτικό κίνητρο για την ανάληψη επενδύσεων, οι οποίες δεν αποφέρουν σημαντική απόδοση, αλλά αποδίδουν θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Είναι σημαντικό οι μη παραγωγικές επενδύσεις να περιορίζονται σε μη ανταποδοτικές επενδύσεις που συνδέονται με πράξεις που έχουν καθαρά περιβαλλοντικά και κλιματικά οφέλη.

Τεχνικά δελτία υπο-παρεμβάσεων

Τίτλος Υπο-παρέμβασης			
Κωδικός Υπο-παρέμβασης			
Θεματικός Στόχος			
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-παρέμβασης			
Χρηματοδοτικά στοιχεία			
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο τοπικού προγράμματος	Ποσοστό (%) σε επίπεδο θεματικού στόχου*
Συνολικός Προϋπολογισμός			
Δημόσια Δαπάνη			
Ιδιωτική Συμμετοχή			
Δικαιούχοι			
Ειδικοί όροι εφαρμογής Υπο-παρέμβασης			
Ανάγκες οι οποίες καλύπτονται			
Δείκτες Εκροών			
Δείκτες Αποτελεσμάτων / Στόχου			

--	--

*στον υπολογισμό του ποσοστού δεν περιλαμβάνουμε το ποσό των λειτουργικών δαπανών και των δαπανών εμφύχωσης

3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ

Η αποτύπωση του χρηματοδοτικού πλάνου του τοπικού προγράμματος θα γίνει σύμφωνα με τα υποδείγματα των πινάκων που ακολουθούν.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

ΚΩΔ.	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ		ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	
			Ποσό	%	Ποσό	%*	Ποσό	%*	Ποσό	%
ΣΥΝΟΛΟ										

*Ποσοστό κοινοτικής συμμετοχής καθορίζεται βάσει του άρθρου 91, παρ. 3 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 ως ακολούθως: 80% για την Περιφέρεια Αττικής και τα μικρά νησιά του Αιγαίου και 85% για τις λοιπές Περιφέρειες της χώρας.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

A/A	ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΩΔ. ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΔ*	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΔ (στο συνολικό Τ.Π.)
1	Ενίσχυση της διαφοροποίηση της οικονομίας (μεταποίηση και αγροδιατροφή)			
2	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής			
3	Ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων			
4	Βελτίωση ποιότητας ζωής τοπικού πληθυσμού και των μεταναστών / προσφύγων			
5	Διατήρηση και βελτίωση των			

	πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής			
6	Προστασία και ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος			
7	Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας			
ΣΥΝΟΛΟ				

* μη συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας δαπάνης που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες εμφύχωσης αυτού

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΠΕ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ, ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ, ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΑΝΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ, ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ, ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΩΔ.	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΔ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΠΟΣΟ ΔΔ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΔ ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΟΥΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ
	ΣΥΝΟΛΟ			

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΝΑ ΕΤΟΣ (ΕΤΗΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ)

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	2024	2025	2026	2027	2028	2029
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ							

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ	ΤΙΜΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΤΙΜΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
1	Η προτεινόμενη ΟΤΔ και η προτεινόμενη περιοχή, αποτελεί προϊόν διαβούλευσης μέσω της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης (αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής που συμμετείχαν σε αυτές, για την τεκμηρίωση της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης στο πλαίσιο της διαδικασίας καθορισμού του εταιρικού σχήματος και της περιοχής παρέμβασης ή σχετικά αποδεικτικά τηλεδιασκέψεων).			
2	Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης διαθέτει επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.			
3	Το προτεινόμενο εταιρικό σχήμα πρέπει να συνιστά νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού του.			
4	Η εταιρική σχέση / ΟΤΔ / ΕΔΠ είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 καθώς και τους όρους που περιγράφονται στο σημείο 4.1 της παρούσας.			
5	Η προτεινόμενη ΟΤΔ δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.			
6	Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού του εταιρικού σχήματος διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.			
7	Ο υποψήφιος φορέας δεν τελεί σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του αντίστοιχα.			

8	Ο υποψήφιος φορέας δεν αποτελεί εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 3414/2005.			
9	Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπηση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, σύμφωνα και με το σημείο 4.1 της πρόσκλησης.			
10	Στην σύνθεση του επίπεδου λήψης αποφάσεων / ΕΔΠ, συμμετέχει τουλάχιστον ένας φορέας που εκ του καταστατικού του δραστηριοποιείται στον κοινωνικό τομέα καθώς και μία γυναίκα ή ένας νέος κάτω των 40 ετών.			
11	Η έδρα του υποψήφιου φορέα ή παράρτημα αυτής βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.			
12	Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, σύμφωνα με το σημείο 9.3 της σχετικής πρόσκλησης.			
13	Υποβάλλονται συνημμένα της πρότασης τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτέες προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.			
14	Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης βεβαίωση της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.			

15	Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση και εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.			
16	Ο υποβαλλόμενος φάκελος Α είναι πλήρης και σύμφωνος με τα οριζόμενα στην πρόσκληση και το σχετικό υπόδειγμα.			
17	Οι προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες από τις οποίες εξαιρούνται οικισμοί με συνολικό μόνιμο πληθυσμό μεγαλύτερο των 15.000 κατοίκων. Ο εν λόγω περιορισμός δεν αφορά στα μικρά νησιά (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια).			
18	Οι προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης πρέπει να είναι αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων.			
19	Η προτεινόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, αποτελεί προϊόν διαβούλευσης μέσω της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης. Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής και τον τοπικό πληθυσμό, για την τεκμηρίωση της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης αναφορικά με τον καθορισμό της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης. Στις περιπτώσεις διαδικτυακών διαβουλεύσεων απαιτείται η προσκόμιση σχετικού αποδεικτικού υλικού.			
20	Η SWOT ανάλυση έχει πραγματοποιηθεί ανά θεματικό στόχο (περιλαμβάνει το σύνολο των θεματικών στόχων)			
21	Για τον καθορισμό των αναγκών του τοπικού προγράμματος έχει γίνει χρήση της μεθοδολογίας SWOT matrix analysis ή άλλης αντίστοιχης μεθοδολογίας.			

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Β

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ
				ΑΦΟΡΑ
1	Το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα έχει πολυτομεακό χαρακτήρα			
2	Ο υποβαλλόμενος φάκελος Β είναι πλήρης και σύμφωνος με τα οριζόμενα στην πρόσκληση και το σχετικό υπόδειγμα.			
3	Ο θεματικός στόχος «Ανάπτυξη της δικτύωση, της συνεργασίας και της καινοτομίας» αποτελεί κατ' ελάχιστο το 3% της προτεινόμενης δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος μη συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας δαπάνης που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες εμπύχωσης αυτού.			
4	Το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα περιλαμβάνει την ενεργοποίηση και υλοποίηση δράσεων / ενεργειών σε συγκεκριμένες κατηγορίες ενοτήτων: κυκλική οικονομία, αξιοποίηση ΤΠΕ, κοινωνική ένταξη, βελτίωση της ποιότητας της ζωής, προστασία από φυσικές καταστροφές, αύξηση συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας, καταπολέμηση ψηφιακού αναλφαριθμητισμού, έργων που συμβάλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας, των συλλογικών δράσεων, της δικτύωση και της συνεργασίας, σε ποσοστό 10% της προτεινόμενης δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος μη συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας δαπάνης που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες εμπύχωσης αυτού.			

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

α/α	Επισυναπτόμενα έγγραφα - δικαιολογητικά	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
ΦΑΚΕΛΟΣ Α				
1	Τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτέες προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.			
2	Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, βεβαίωση της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.			
3	Πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση και εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.			
4	Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, σύμφωνα και με τα σημεία 7 & 8 του υποκεφαλαίου 9.3 και το κεφάλαιο 3 της πρόσκλησης.			
5	Ισολογισμός ή απόσπασμα ισολογισμού του οικονομικού έτους 2021 σύμφωνα με το σημείο 2 του υπο-κεφαλαίου 9.3 της πρόσκλησης			
6	Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) σύμφωνα με το σημείο 1 του υπο-κεφαλαίου 9.3 της πρόσκλησης.			

7	Πιστοποιητικό προτύπου σε περίπτωση που υπάρχει.			
8	Χάρτες και λοιπά στοιχεία/πίνακες που αφορούν στην αποτύπωση του κεφαλαίου 2 του παραρτήματος Ι.			
9	Παραστατικά / παρουσιολόγια ενεργειών διαβούλευσης / ενημέρωσης / επιμόρφωσης που αφορούν στην τεκμηρίωση του κεφαλαίου 5 του παραρτήματος Ι. Στις περιπτώσεις διαδικτυακών διαβουλεύσεων απαιτείται η προσκόμιση σχετικού αποδεικτικού υλικού.			

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και ο υποψήφιος φορέας μπορεί να υποβάλει και επιπλέον στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσουν την πρότασή του.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗ ΑΞΙΑ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

Η αξιολόγηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης θα πραγματοποιηθεί κατά τα έτη 2026 (ενδιάμεση αξιολόγηση) και 2029 (εκ των υστέρων αξιολόγηση) και θα αποτελέσει διακριτό τμήμα της αξιολόγησης του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ. Ειδικότερα, τα στοιχεία που θα υποβληθούν θα πρέπει να αφορούν πληρωμές και λοιπά στοιχεία από την εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων μέχρι και τις 15 Οκτωβρίου 2025 και 15 Οκτωβρίου 2029 αντίστοιχα και ως εκ τούτου θα πρέπει οι ΟΤΔ να μεριμνούν για τη σωστή και έγκαιρη συμπλήρωση των στοιχείων αυτών. Κατά την αξιολόγηση αυτή θα εξεταστούν εκτός των άλλων και η προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων LEADER. Ως εκ τούτου τα στοιχεία που θα αποτελέσουν σημεία της αξιολόγησης θα είναι τα παρακάτω:

Α. Βελτίωση του κοινωνικού κεφαλαίου μέσω της δημιουργίας, της ενίσχυσης και της επέκτασης τοπικών δικτύων εντός και εκτός της ΟΤΔ, της ουσιαστικής συμμετοχής των τοπικών δρώντων στην υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, της δημιουργίας τυπικών και άτυπων σχέσεων μεταξύ των μελών (όπως αριθμός τυπικών και άτυπων συναντήσεων / συνεδριάσεων της ΕΔΠ), της ανάπτυξης κοινών δράσεων (όπως αριθμός ημερίδων, εκθέσεων με άλλους τοπικούς φορείς), της ανάπτυξης σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ της ΟΤΔ και του τοπικού πληθυσμού (όπως αριθμός επισκέψεων στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ, αριθμός συμμετεχόντων σε ημερίδες και εξατομικευμένων ενημερώσεων) και της ενίσχυσης των κοινών αξιών και της τοπικής ταυτότητας (όπως αριθμός έργων με τοπική ταυτότητα ή/και κοινωνική διάσταση).

Ενδεικτικοί δείκτες:

L600	Αριθμός και είδος των μελών της ΟΤΔ σύμφωνα με το άρθρο 31(2)(b) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060
L600	Αριθμός μελών του ΔΣ
L601	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν δημόσιους φορείς (δημόσια συμφέροντα)
L602	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν τοπικά ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα: οικονομικοί οργανισμοί, τοπικές επιχειρηματικές ομάδες, κλπ.
L603	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν τοπικά κοινωνικά συμφέροντα: ΜΚΟ, τοπικοί σύλλογοι, κλπ.
L604	Αριθμός μελών του ΔΣ που εκπροσωπούν τοπικούς φορείς που δεν αναφέρονται παραπάνω.
L700	Αριθμός ολοκληρωμένων παρεμβάσεων / πράξεων
L700	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων
L701	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από ιδιωτικούς φορείς / μεμονωμένες επιχειρήσεις.
L702	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από δημόσιους φορείς.
L703	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από συλλογικούς φορείς οικονομικών συμφερόντων όπως συνεταιρισμούς, επιχειρηματικές ενώσεις, κλπ.
L704	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από φορείς κοινωνικών συμφερόντων όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, κλπ.
L705	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από ερευνητικούς φορείς.
L706	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από κοινού από διάφορους τύπους υποκινητών / promoters
L707	Αριθμός υλοποιημένων πράξεων από κατηγορίες φορέων που δεν αναφέρονται παραπάνω.

L708	Αριθμός διατοπικών σχεδίων συνεργασίας.
L709	Αριθμός διακρατικών σχεδίων συνεργασίας.
L710	Αριθμός καινοτόμων πράξεων σε τοπικό επίπεδο.

Β. Βελτίωση στοιχείων της διακυβέρνησης μέσω της σύνθεσης της ΕΔΠ, της εκπαίδευσης των μελών της ΟΤΔ, των ενεργειών ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού (φυλλάδια, διαδικτυακή ενημέρωση/ιστοσελίδες, σεμινάρια, εξατομικευμένη ενημέρωση), του μηχανισμού παρακολούθησης υλοποίησης των πράξεων, της επικοινωνίας με τους δικαιούχους, των ενεργειών προώθησης της καινοτομίας και της συνεργασίας.

Ενδεικτικοί δείκτες:

L610	Τύπος και φύλο μελών της ΕΔΠ
L610	Αριθμός μελών της ΕΔΠ
L611	Αριθμός μελών που εκπροσωπούν φορείς δημοσίων συμφερόντων
L612	Αριθμός μελών που εκπροσωπούν ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα: οικονομικοί οργανισμοί, τοπικές επιχειρηματικές ομάδες, κλπ.
L613	Αριθμός μελών που εκπροσωπούν κοινωνικά συμφέροντα: ΜΚΟ, τοπικοί σύλλογοι, κλπ.
L614	Αριθμός μελών που εκπροσωπούν φορείς που δεν αναφέρονται παραπάνω.
L615	Αριθμός μελών που είναι άντρες.
L616	Αριθμός μελών που είναι γυναίκες.
L617	Αριθμός μελών που δεν ανήκουν στις παραπάνω δύο κατηγορίες.
L618	Αριθμός μελών που δεν επιθυμούν να δηλώσουν το φύλο τους
L619	Αριθμός μελών που είναι κάτω των 40 ετών.

Γ. Βελτιωμένα αποτελέσματα και επιπτώσεις πολιτικής μέσω της καλύτερης ποιότητας των έργων που υλοποιούνται. Τα έργα LEADER κατά βάσει λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους στην τοπική ανάπτυξη, χαρακτηρίζονται σε αρκετές περιπτώσεις ως καινοτόμα, ικανοποιούν τις τοπικές ανάγκες, σε κάποιες περιπτώσεις χαρακτηρίζονται ως συλλογικά έργα, έχουν καλύτερη βιωσιμότητα και ενισχύουν την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές και συμβάλουν με θετικό τρόπο σε πολύπλοκες στρατηγικές όπως η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, ο ψηφιακός μετασχηματισμός και το Farm to Fork. Στόχος είναι η εξέταση της συμβολής των τοπικών προγραμμάτων στην υλοποίηση των πράξεων, το κατά πόσο δηλαδή οι εν λόγω πράξεις θα είχαν υλοποιηθεί χωρίς την συμβολή του LEADER.

L700 / L800	Αριθμός ολοκληρωμένων παρεμβάσεων / πράξεων
L708	Αριθμός διατοπικών σχεδίων συνεργασίας.
L709	Αριθμός διακρατικών σχεδίων συνεργασίας.
L710	Αριθμός καινοτόμων πράξεων σε τοπικό επίπεδο.
L801	Αριθμός πράξεων που αφορούν σε συμβουλές, εκπαίδευση και μεταφορά τεχνογνωσίας.
L802	Αριθμός πράξεων που αφορούν σε ομάδες παραγωγών, τοπικές αγορές, εφοδιαστικές αλυσίδες και συστήματα ποιότητας. Μπορούν να καλύπτουν επενδυτική υποστήριξη, δραστηριότητες μάρκετινγκ κ.λπ..

L803	Αριθμός πράξεων που αφορούν σε επενδύσεις παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
L804	Αριθμός πράξεων που αφορούν σε επενδύσεις για την βελτίωση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής συμπεριλαμβανομένων των παραγωγικών και μη παραγωγικών επενδύσεων.
L805	Αριθμός πράξεων που συμβάλουν στη δημιουργία θέσεων επαγγελματικής απασχόλησης (μερικής ή πλήρους απασχόλησης).
L806	Αριθμός πράξεων που συμβάλουν στη στήριξη αγροτικών επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένης και της βιο-οικονομίας.
L807	Αριθμός πράξεων που αφορούν σε ανάπτυξη 'Εξυπνων Χωριών'
L808	Αριθμός πράξεων που συμβάλουν στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε υπηρεσίες και υποδομές συμπεριλαμβανομένης και της ευρυζωνικότητας.
L809	Αριθμός πράξεων που συμβάλουν στη άρση της κοινωνικής απομόνωσης.
L810	Αριθμός πράξεων που δεν ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες.

Επιπροσθέτως των στοιχείων των τριών ανωτέρω κατηγοριών οι ΟΤΔ θα πρέπει να συμπληρώσουν και τα παρακάτω στοιχεία:

L900	Συνολικός προϋπολογισμός Κοινοτικής Συμμετοχής Τοπικής Στρατηγικής
L901	Συνολικός προϋπολογισμός ΚΣ που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων / πράξεων συμπεριλαμβανομένων και των σχεδίων συνεργασίας.
L902	Συνολικός προϋπολογισμός ΚΣ που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες της ΟΤΔ συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών για εμψύχωση.
L910	Συνολικές πληρωμές Κοινοτικής Συμμετοχής Τοπικής Στρατηγικής
L912	Συνολικές πληρωμές ΚΣ που αφορά στην υλοποίηση παρεμβάσεων / πράξεων συμπεριλαμβανομένων και των σχεδίων συνεργασίας.
L913	Συνολικές πληρωμές ΚΣ που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες της ΟΤΔ συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών για εμψύχωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΓΚΩΝ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΓΚΩΝ

Ο προσδιορισμός των αναγκών προτείνεται να γίνει μέσω της μεθόδου SWOT Matrix Analysis, η οποία αποτελεί συνδυαστική ποσοτική και ποιοτική ανάλυση. Για την εφαρμογή της μεθοδολογίας απαιτείται η κατάρτιση Μήτρας SWOT ανάλυσης, ανά θεματικό στόχο, που αποτελεί ένα πίνακα διπλής εισόδου στον οποίο στις κάθετες στήλες παρατίθενται τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες (εσωτερικό περιβάλλον) ενώ στις οριζόντιες γραμμές οι ευκαιρίες και οι κίνδυνοι (εξωτερικό περιβάλλον). Ο πίνακας αποτελείται από τέσσερα τεταρτημόρια. Στο πρώτο τεταρτημόριο εξετάζεται ο βαθμός συσχέτισης πλεονεκτημάτων (S) με ευκαιρίες (O), στο δεύτερο ο βαθμός συσχέτισης αδυναμιών (W) με ευκαιρίες (O), στο τρίτο ο βαθμός συσχέτισης πλεονεκτημάτων (S) με απειλές (T) και στο τέταρτο ο βαθμός συσχέτισης αδυναμιών (W) με απειλές (T) όπως αποτυπώνεται στο κατωτέρω σχήμα.

Υπόδειγμα Μήτρας Συσχέτισης

		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ																	
		S (ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ)								w (ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ)								%	
		S-O	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	W-O	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7		W8
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ O (ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ)	O1	1,0	1,0						0,6	37,1	O1								0,0
	O2									0,0	O2								0,0
	O3	0,6								8,6	O3								0,0
	O4	0,3								4,3	O4								0,0
	O5									0,0	O5								0,0
	%	38,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	10,0	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ T (ΑΠΕΙΛΕΣ)	S-T	S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7	W-T	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8		
	T1								0,0	T1									0,0
	T2								0,0	T2									0,0
	T3								0,0	T3									0,0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Στη συνέχεια χρησιμοποιείται μια συνδυαστική προσέγγιση ποσοτικής και ποιοτικής ανάλυσης. Η ποσοτική διάσταση είναι η αριθμητική απεικόνιση του βαθμού των συσχετίσεων σε κάθε τεταρτημόριο της SWOT, ενώ η ποιοτική διάσταση βασίζεται σε panel opinion για την κατάταξη σε τριτοβάθμια κλίμακα (υψηλή, μέση, χαμηλή) του βαθμού συσχέτισης μεταξύ των S-W-O-T. Αναλυτικότερα τα εντοπισμένα από την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης δυνατά σημεία και

οι αδυναμίες που συνθέτουν το εσωτερικό περιβάλλον και οι ευκαιρίες - απειλές που συνθέτουν το εξωτερικό περιβάλλοντος αριθμούνται κατάλληλα και :

1. Δημιουργούνται μήτρες συσχέτισης ανά δύο των ευρημάτων εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος ως ακολούθως: a. S-O (Strengths-Opportunities): Δυνατά Σημεία – Ευκαιρίες b. W-O (Weaknesses – Opportunities): Αδυναμίες – Ευκαιρίες c. S-T (Strengths-Threats): Δυνατά σημεία – Απειλές d. W-T (Weaknesses-Threats): Αδυναμίες – Απειλές

2. Εξετάζονται οι δυαδικές συσχετίσεις σε κάθε περιοχή ως εξής: a. S-O: Σε ποιο βαθμό η αξιοποίηση των ευκαιριών δύναται να ενισχύσει περαιτέρω τα πλεονεκτήματα του τομέα b. W-O: Σε ποιο βαθμό οι διαφαινόμενες ευκαιρίες μπορούν να αμβλύνουν τις αδυναμίες του τομέα c. S-T: Σε ποιο βαθμό οι διαφαινόμενες απειλές δύναται να επηρεάσουν αρνητικά και να άρουν τα πλεονεκτήματα d. W-T: Σε ποιο βαθμό οι διαφαινόμενες απειλές δύναται να επιτείνουν περαιτέρω τις διαπιστωθείσες αδυναμίες

3. Για την ανάλυση του βαθμού συσχέτισης κάθε μεταβλητής της SWOT (S, W, O ή T) με την δυαδική εν δυνάμει συσχετιζόμενη της, χρησιμοποιείται η ακόλουθη κλίμακα βαθμολογίας ανάλογα με τον βαθμό συσχέτισης: a. Υψηλή: 1 b. Μέτρια: 0,6 c. Μικρή: 0,3 d. Μη συσχέτιση: 0 (κενό)

4. Από την αναλυτική δυαδική σύγκριση και βαθμολόγηση των μεταβλητών, προκύπτει σε κάθε περιοχή σύγκρισης ο συνολικός βαθμός συσχέτισης αλλά και οι επιμέρους βαρύτερες κάθε μεταβλητής.

5. Τα ποσοστά (οριζόντια, κάθετα & συνολικά) που προκύπτουν μετά την σχετική βαθμολόγηση συσχέτισης μεταξύ των σημείων S-W-O-T για κάθε τεταρτημόριο, υπολογίζονται ως εξής: Οριζόντια: ισούται με το πηλίκο της διαίρεσης, με αριθμητή το σύνολο των βαθμών συσχέτισης μεταξύ των σημείων S-W-O-T σε κάθε οριζόντια γραμμή ανά τεταρτημόριο και παρονομαστή το σύνολο των σημείων της οριζόντιας γραμμής, για παράδειγμα στο παραπάνω υπόδειγμα το ποσοστό (βαθμός συσχέτισης) της πρώτης οριζόντιας γραμμής υπολογίζεται ως εξής: $((1+1+0,6)/7)*100=37,1\%$ Κάθετα: ισούται με το πηλίκο της διαίρεσης, με αριθμητή το σύνολο των βαθμών συσχέτισης μεταξύ των σημείων S-W-O-T σε κάθε κάθετη γραμμή ανά τεταρτημόριο και παρονομαστή το σύνολο των σημείων της κάθετης γραμμής, για παράδειγμα στο παραπάνω υπόδειγμα το ποσοστό (βαθμός συσχέτισης) της πρώτης κάθετης γραμμής υπολογίζεται ως εξής: $((1+0,6+0,3)/5)*100=38\%$ Συνολικά: ισούται με το πηλίκο της διαίρεσης, με αριθμητή το σύνολο των βαθμών συσχέτισης μεταξύ των σημείων S-W-O-T σε κάθε περιοχή ανά τεταρτημόριο και παρονομαστή το σύνολο των σημείων που προκύπτουν από το γινόμενο των σημείων της οριζόντιας με της κάθετης γραμμής ανά τεταρτημόριο, για παράδειγμα στο παραπάνω υπόδειγμα το ποσοστό (βαθμός συσχέτισης) του πρώτου τεταρτημρίου S-O υπολογίζεται ως εξής: $((1+1+0,6+0,6+0,3)/(7*5))*100=10\%$

6. Ανάλογα με τον ποια περιοχή εμφανίζει υψηλότερο συνολικό βαθμό συνεκτικότητας/συσχέτισης μεταξύ των μεταβλητών, προκύπτει το είδος της ανάγκης.

7. Οι επιμέρους ανάγκες προσδιορίζονται/αναγνωρίζονται σε κάθε περιοχή (SO, WO, ST και WT) από τους συνδυασμούς μεταβλητών με υψηλό βαθμό συσχέτισης, είτε κατά μόνες είτε κατά ομάδες, εστιάζοντας πάντα στις μεταβλητές που έχουν βαθμό συσχέτισης μεγαλύτερο ή ίσο του μέσου όρου

βαθμολογίας κάθε τεταρτημόριου. Σε δεύτερη ανάλυση εξετάζεται και η δυνατότητα (για λόγους πληρότητας) προσδιορισμού αναγκών και από μεταβλητές (S-W) με μικρότερο βαθμό συσχέτισης αλλά με μεταβλητές (O-T) υψηλής συνεκτικότητας. «Ορφανές» μεταβλητές, ήτοι μεταβλητές με μηδενική σχετική βαρύτητα δεν εξετάζονται.

8. Σε περίπτωση εντοπισμού/εξαγωγής ταυτόσημων ή παρεμφερών αναγκών από διαφορετικές περιοχές οι κοινές ανάγκες ομαδοποιούνται/συγχωνεύονται διατηρώντας την στρατηγική στόχευση της περιοχής με τον υψηλότερο βαθμό συσχέτισης.

2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗΣ ΑΝΑΓΚΩΝ

Βασικό βήμα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποτελεί η ιεράρχηση των αναγκών όπως αυτές θα προκύψουν από την ανωτέρω διαδικασία. Οι προσδιορισθείσες ανάγκες του κάθε τοπικού προγράμματος θα τεθούν σε διαβούλευση σε κατάλληλες ομάδες εστίασης (focus groups) και με ειδικά κλειστά ερωτηματολόγια ώστε να εκτιμηθεί το ειδικό βάρος κάθε ανάγκης από αντιπροσωπευτικό δείγμα συμμετεχόντων. Ειδικότερα, στα ερωτηματολόγια θα πρέπει να παρατίθεται το σύνολο των αναγκών οι οποίες και θα ιεραρχηθούν βάσει βαθμολόγησης. Οι ομάδες εστίασης θα πρέπει να αποτελούνται από εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης της περιοχής εφαρμογής, του πρωτογενή τομέα, του δευτερογενή τομέα και του τριτογενή τομέα της οικονομίας, εκπροσώπους κοινωνικών φορέων, εκπροσώπους περιβαλλοντικών φορέων και οργανώσεων και εκπροσώπους πολιτιστικών φορέων. Στις ομάδες αυτές μπορούν να συμμετέχουν οι εκπρόσωποι της ΕΔΠ οι οποίοι όμως θα πρέπει να αποτελούν υποσύνολο της ομάδας έτσι ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη αντιπροσωπευτικότητα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΠ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Α: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ					
Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ	30%
A1	Μόνιμος πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της παρέμβασης	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης/1000	0 - <10	0
				≥10 - <50	50
				≥50 - <100	75
				≥100	100
A2	Ποσοστό μόνιμου πληθυσμού των ορεινών ή νησιωτικών περιοχών, προς το συνολικό πληθυσμό της περιοχής	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Μόνιμος Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της παρέμβασης/Συνολικό μόνιμο πληθυσμό περιοχής παρέμβασης	0% - <10%	0
				≥10% - <50%	50
				≥50% - <75%	75
				≥75%	100
A3	Ηλικιακή διάρθρωση	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών προς τον αντίστοιχο >55	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών / Μόνιμος πληθυσμός >55 ετών	0% - <10%	0
				≥10% - <50%	50
				≥50% - <75%	75
				≥75%	100

A4	Απασχόληση στον πρωτογενή τομέα	Απογραφή 2011. (Ποσοστό Απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα σε σχέση με τους συνολικά απασχολούμενους)	Απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα / Σύνολο απασχολούμενων της περιοχής εφαρμογής	0 % - <5%	0	6%
				≥5% - <15%	50	
				≥15% - <20%	75	
				≥20%	100	
A5	Ποσοστό περιοχών NATURA 2000	Ποσοστό κάλυψης της έκτασης της περιοχής παρέμβασης από περιοχές NATURA 2000, σύμφωνα με το ψηφιακό υπόβαθρο http://geodata.gov.gr/dataset/to-diktio-natura-2000-kai-prostateuomenes-periokhes	Έκταση περιοχών NATURA 2000 εντός της περιοχής παρέμβασης / Συνολική έκταση περιοχής παρέμβασης	0 % - <5%	0	4%
				≥5% - <15%	50	
				≥15% - <25%	75	
				≥25%	100	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		45%		
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
B1	Επάρκεια διαβούλευσης σχετικά με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Επάρκεια διαβούλευσης με τοπικούς φορείς ανά τομέα, όπως περιβάλλον, πολιτισμός, Τοπική Αυτοδιοίκηση, κοινωνική συνοχή, μεταποίηση, οργάνωση δικτύων κ.λπ. (5 μονάδες για κάθε διαβούλευση με φορείς ανά διαφορετικό τομέα, με μέγιστο 50 μονάδες)	0-50	7%
		Διαβούλευση με τον τοπικό πληθυσμό. Βαθμολογείται το ποσοστό κάλυψης των ΟΤΑ της περιοχής παρέμβασης του ΤΠ με αναγωγή στις 50 μονάδες (50 μονάδες X ποσοστό κάλυψης)	0-50	
B2	Επάρκεια της ανάλυσης S.W.O.T.	Επάρκεια και σαφήνεια αποτύπωσης της SWOT ανάλυσης ανά θεματικό στόχο	0-30	7%
		Ύπαρξη κλαδικών - τομεακών αναφορών για την περιοχή παρέμβασης	0-30	
		Ύπαρξη συγκριμένων γεωγραφικών αναφορών για επιμέρους ενότητες της περιοχής παρέμβασης	0-40	

B3	Καθορισμός και ιεράρχηση αναγκών	Σαφής αποτύπωση και εξειδίκευση αναγκών βάσει των στοιχείων της SWOT ανάλυσης (χωρική, κλαδική-τομεακή κ.λπ. εξειδίκευση αναγκών)	0-40	7%
			0-60	
B4	Καθορισμός θεματικών στόχων του τοπικού προγράμματος και συσχετισμός αυτών με τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του	Διενέργεια ευρείας διαβούλευσης για την ιεράρχηση αναγκών μέσω της συμμετοχής ΟΤΑ, και αγροτικών, οικονομικών / εμπορικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών φορέων (η συμμετοχή της κάθε κατηγορίας βαθμολογείται με 10 βαθμούς, μέγιστη βαθμολογία 60)	0-50	7%
			0-50	

B5	Εξειδίκευση των υπο-παρεμβάσεων της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Περιεχόμενο υπο-παρεμβάσεων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και επάρκεια εξειδίκευσης ως προς τους ειδικούς όρους εφαρμογής (σύμφωνα και με την SWOT ανάλυση) *	0-40	7%
		Περιβαλλοντική διάσταση των προτεινόμενων υπο-παρεμβάσεων (20 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται υπο-παρεμβάσεις με περιβαλλοντική θεματική κατεύθυνση με ποσοστό ΔΔ μεγαλύτερο του 10% της συνολικής προτεινόμενης ΔΔ και 10 βαθμοί όταν το εν λόγω ποσοστό είναι μεταξύ 10%-5%. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-20	
		Κοινωνική διάσταση των προτεινόμενων υπο-παρεμβάσεων (20 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται υπο-παρεμβάσεις με κοινωνική θεματική κατεύθυνση με ποσοστό ΔΔ μεγαλύτερο του 10% της συνολικής προτεινόμενης ΔΔ και 10 βαθμοί όταν το εν λόγω ποσοστό είναι μεταξύ 10%-5%. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-20	
		Υπο-παρεμβάσεων δικτύωσης / συνεργασίας κλάδων και φορέων (20 βαθμοί χορηγούνται όταν το ποσοστό προϋπολογισμού των εν λόγω υπο-παρεμβάσεων είναι μεγαλύτερο του 10% και 10 βαθμοί όταν το εν λόγω ποσοστό είναι μεταξύ 10%-5%. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-20	

* Στην εξέταση του υπο-κριτηρίου εξαιρείται ο θεματικός στόχος «Ανάπτυξη της δικτύωσης, της συνεργασίας και της καινοτομίας»

B6	Συνέργεια και συμπληρωματικότητα	Σαφής αποτύπωση της στρατηγικής και των παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ και τεκμηρίωση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας του προτεινόμενου τοπικού προγράμματος Σαφής αποτύπωση των λοιπών στρατηγικών ανάπτυξης που αφορούν στην προτεινόμενη περιοχή και τεκμηρίωση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας του προτεινόμενου τοπικού προγράμματος	0-50	6%
			0-50	
B7	Χρηματοδοτικό πλάνο τοπικού προγράμματος	Ισόρροπη κατανομή των πόρων σε σχέση με τους στόχους του τοπικού προγράμματος Ποσοστό ίδιας συμμετοχής στο συνολικό κόστος του Τ.Π. (μεγαλύτερο του 25%: 40 βαθμοί, μεταξύ 25% και 20% 20 βαθμοί, αλλιώς 0 βαθμοί)	0-60	4%
			0-40	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Γ': ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΤΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ		ΒΑΘΜΟΣ	25%	25%	
Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΟΤΑ	
Γ1	Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο επίπεδο λήψης αποφάσεων (ΕΔΠ)		Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	6%	
			Αγροτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κ.λπ.) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)		5%
			Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κ.λπ.) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)		5%
			Περιβαλλοντικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)		5%
			Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)		5%

Γ2	Ισόρροπη εκπροσώπηση μελών ΕΔΠ	Συμμετοχή γυναικών ή/και νέων (κάτω των 40 ετών) στην ΕΔΠ	Συμμετογή περισσότερων από ενός (γυναίκα ή νέου) 100 βαθμοί, διαφορετικά 0	4%	4%		
			0 ή 100				
Γ3	Ετοιμότητα υλοποίησης του σχεδίου	Επάρκεια κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Υφιστάμενη κτιριακή εγκατάσταση και εξοπλισμός για το σύνολο των στελεχών του οργανογράμματος της ΟΤΔ: 30 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0 ή 30	6%	5%		
			0 ή 10				
			0-60				
Γ4	Προηγούμενη εφαρμογή χωρικών προγραμμάτων	Στελέχη που απασχολούνται στο φορέα και για τα οποία υπάρχει δέσμευσή του για την απασχόλησή τους στην ΟΤΔ από την έναρξη υλοποίησης του ΤΠ.	Ο υποψήφιος υλοποιεί μέσω διεθνών προτύπων (Υπαρξη πιστοποίησης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	100	100		
			Βασικός υπηρεσιακός πυρήνας (για κάθε ειδικότητα ΠΕ ή ΤΕ δίνονται 20 μονάδες με μέγιστο τους 60 βαθμούς. Αξιολογούνται μόνο οι ειδικότητες γεωτεχνικών, μηχανικών και οικονομολόγων)				
			Ο υποψήφιος υλοποιεί πρόγραμμα LEADER κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020			60	60
			Ο υποψήφιος φορέας έχει υλοποιήσει πρόγραμμα LEADER σε προηγούμενη προγραμματική περίοδο.			30	30
		Ο υποψήφιος φορέας έχει υλοποιήσει άλλο τοπικό / χωρικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.	0		0		
		Ο υποψήφιος φορέας δεν έχει υλοποιήσει στο παρελθόν αναπτυξιακό τοπικό / χωρικό πρόγραμμα.					

Γ5	Καθαρή θέση του φορέα	Στοιχεία ισολογισμού έτους 2021 ή για τις νεοσύστατες εταιρείες, το μετοχικό τους κεφάλαιο.	Για κάθε 25.000€ καθαρή θέση δίδονται 10 μονάδες, με μέγιστο το 100.	0-100	2%	2%
Γ6	Δείκτης ρευστότητας	(κυκλοφορούν ενεργητικό + μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού) / (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις + μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού). Ελάχιστος βαθμός το μηδέν (0) και μέγιστος το εκατό (100). Δείκτης ρευστότητας $\leq$ 0,9: 0 βαθμοί.	{(Δείκτης ρευστότητας - 0,90) X 100} X 5 μονάδες	0-100	2%	2%
Γ7	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης νομικών δεσμεύσεων ως προς τη συνολική εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2022.	Το κριτήριο αφορά ΟΤΔ που υλοποίησαν ΤΠ κατά την περίοδο 2014-2020. Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες*.	Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0). Ο βαθμός θα ισούται με το ποσοστό του κριτηρίου.	0-100	1%	0%
Γ8	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης πληρωμών ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη των νομικών δεσμεύσεων έως την 31/12/2022.**	Το κριτήριο αφορά ΟΤΔ που υλοποίησαν ΤΠ κατά την περίοδο 2014-2020. Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες*.	Εφαρμόζεται ο τύπος: (Ποσοστό απορρόφησης μείον 30%) X 2 μονάδες. Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0).	0-100	1%	0%

Γ9	Διατήρηση της κατάταξης των 2 πρώτων θεματικών κατευθύνσεων υποβαλλόμενου Τ. Π. ως την 31/12/2022.**	Το κριτήριο αφορά ΟΤΔ που υλοποίησαν ΤΠ κατά την περίοδο 2014-2020 και εξετάζει την διατήρηση των 2 πρώτων θεματικών κατευθύνσεων συγκρίνοντας το τοπικό πρόγραμμα κατά την 1η πρόσκληση ιδιωτικών παρεμβάσεων έως 31/12/2022.***	Στο τοπικό πρόγραμμα διατηρείται η αρχική κατάταξη των θεματικών κατευθύνσεων: 100 βαθμοί, αλλιώς 0 βαθμοί	0 ή 100	1%	0%
----	--	---	--	---------	----	----

* Στον υπολογισμό των λειτουργικών δαπανών θα πρέπει να συμπεριληφθούν και τα ποσά που αφορούν στην χρήση επικεφαλής ταμείου στις περιπτώσεις πολυταμειακών τοπικών προγραμμάτων

** Στον υπολογισμό της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης και της κατάταξης των θεματικών κατευθύνσεων δεν λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές βάσης της πρόσθετης κατανομής.

*** Στην εξέταση του κριτηρίου εξετάζεται μόνο η διατήρηση των δύο πρώτων θεματικών κατευθύνσεων και αξιολογείται θετικά ακόμα και στις περιπτώσεις όπου η σειρά τους έχει αντιστραφεί.

Η πρόσκληση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2022

Ο Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΝΤΑΣ